

764

Süleymaniye U. Kütüphanesi

Hafız Hüsnî R.

Eski Kayıt

0764

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي اعطانا عصمة عن الخلق السميع والصلوة والسلام على من قال استمدى ازمة تنفجر في وعلى الله الذين وتوا امته على اسنى الشجع واصحابه الذين نزلوا اموالهم في سيرته مع المهج **وبعد** فيقول العبد الفقير الى مولاه المعين مصطفى الشهير بعصام الدين جفلة تعالى من اصحاب القرب واليقين لما كانت القصيدة المنفردة التي نظمها العالم العامل والعارف الكامل المولى يوسف بن محمد الشهير بابي الفضل النحور نورة ضريحه بنوره القدسي مشهورة بين الانام مشروحة بقلم العلماء الكرام ومع هذا اختلج في خلدن واضطرب في بلبس ان اشهرها باللسان التركي ليكون عوناً للمطالعين فيها وانت لظاهرها ومناقبها الا ان قلة البصائر قد شغلني عن هذه الجادة وتوقفت عن تلك الجادة

وقال الشيخ الاكبر
في المرات اخلف
في نظم هذه القصيدة
المنفردة فيقول انه الامام
الغزالي وقيل انه الامام
ابو الفضل النحور والحق
غير ان هذا الامام
ابو الفضل النحور

طائفة الصوف
فانهم

نظم عن الامام

فترددت

فترددت بين السروع والترحلى فنادت مني
بيني وبينه التواخي فرغبوني فيه وايا لوني اليه
والحواعلي فيه **وبعد** فاردت ان اشهرها شعرا
يكشف اعرابها ويحل الغاطها ومعانيها فالتقطت
ورر العبارات من جياض الشرح العلماء واخذت
عمرر الاشارات من غياض الفضلا ما صرفت
الايتين كمينهم وما بذلت الا من جيبهم تا كما طلب الامام
وطالبنا من صلاة الرحمان لئن ادر كنت في نظمي ثورا
ودعيت في بيان المعاني فلا نسب بنقصي ان رقصي
على مقدار ايقاع الزمان فالمرجو ممن عثر في ذلك
مني على خطأ وسيموا ان يصلح ما طغى به القلم ويسترن
بذيل عفو الله المستعان وعليه التكلان **واعلم**
ان الناظم قدس سره كان صاحب كرامة ومظهر
ولاية ومثارة من مدينة تور من بلاد اذربايجان
ثم انه توطن في مقر العلماء القباة قلعة حماد وكان
معاصرا للامام الغزالي رضي عنه وهما ارتحلا الى دار
الخلد في يوم واحد من سنة ثلث عشرة وخمسة
من الهجرة النبوية واهل بلده والكاثير بهم كانوا يقولون
ان ابا الفضل في ديارنا كالامام الغزالي

في ديار العجم ويقترون بانه عديل للامام الفزالي قدس الله
 روحهما ويرون كرامته ويكفرون زيادته وتعلم من
 جله كراماته الباهرة وخوارقه الظاهرة انه اراد بيان
 الى طرف الى زرع قال اهله وعياله انت تسافر وتشتي
 وتدعنا محتاجين بلا معين لنا والى اى شئ تنجز
 احوال نفقتنا وكسوتنا ومن يرى حوكمي اللازمة
 ومن يحيى بها فخذ عقيب قولهم هذا بيده الشريفة ورقة
 فكتب فيها شيئا واعطاها لهم وامرهم بان يحفظوها
 ولا يكشفوها قال يا بنيكم رجل كبير وهو كليل يرى
 جميع حاجتكم ويا ترى كل يوم بلوازكم ثم سافر وفي
 الواقع كان يحيى رجل كل يوم ويترى جميع مصالحهم
 ومع لا يتررون من هو ولا المكتوب في القدر طاس
 ما هو حتى جاء منه السفر وكشفها فوجد فيها مكتوبا
 يدين البيتين . . ان الذر جهنت وخبى له .
 هو الذر خلقت في اهل فانه ارفق مني بهم .
 وفضل اوسع من فضلي فعلى مصداق قوله قدر المير
 معلوم بنطق صادر منه يفهم العاقل العارف .
 صاحب الكمالات والمعارف من هذه القصيدة
 البائية الازجوزة القصيدة علوشانه وكمال

عقازة وسطوع برهانها فلا حاجة الى تفصيله وبيان
 ثم ان هذه القصيدة التي هي منبع البلاغة ومطلع شمس
 الحكمة والبراعة لانها لا سرارها وخواصها ولا غاية
 لغضا كلها ومناقبها حتى قال بعض شراحها ان فيها
 الاسم الاعظم وقال بعضهم وحقق ان هذه القصيدة
 محبرة لكشف الكدوب والهموم وهي كبريت احر
 والكبر اعظم في دفع الاضرار والغموم وما دغاها
 احد الا الشجيب له باذن الله تعالى وقال بعض
 كبار العلماء ان افعية كالامام تقى الدين السبكي
 رحمه الله تعالى اذا اصابت رجلا محنة وشدة فقرا
 هذه القصيدة المباركة بطهارة كاملة اربعين يوما
 وطلب وزجج حاجته وسواله من جناب واهب
 الامان قضى له تعالى حاجته واصل الى مقصوده وتكل
 بعضهم هذا القول عن ابى الحسين يحيى بن العطار .
 وقال غيرهم من الكبار ان لهذه القصيدة المباركة
 خواص ومنافع كثيرة فمن قرأ هذه القصيدة بخلص
 النية وصفا الطوية واقفا على معانيها الجميلة
 وعارفا بنكاتها الجليلة انشرح صدره وعلا قدره .
 قال الناطم قدس سره الكريم اما بلسان الحكيم

الشيخ

واما بجنانه السليم بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله العلي العظيم فابتداء بالحديث الشريف
المروى عن علي كرم الله وجهه تبركا وتيمنا وتنزيلا
منزلة الصلوة ضمنا فقال

اشتهر از مذهب تنفیر
قد آذن لیک بالبلج
بوقصیده شریفه بحر متدار کردند را اصلی سکنه کرده
فاعل در شمدل اجزا سنک بعضی مقطوع و بعضی
مخبون اولمشدر قطع اصطلاح عروضیه و تدک
ساکنی حذف و ما قبلنی اسکانه دیرله خبن خبرک
ثانی ساکنی حذفه دیرله ایکیده فاعلن چه مشاهده
اولنور پس بوبیتک تقطیع ببلنوب سائر
ابیات بوقا قیاس اولنه **اشته فعلن مقطوع**
اولمشدر دی از **فعلن مشتق فعلن قرحی فعلن**
مخبون اولمشدر قدا **فعلن ذل فی فعلن لک ج**
فعلن بلبی فعلن مخبون اولمشدر اشتهی افعال
بابندن صیغه امر در **اشتهی الشیء** دینور قبح

فنا

قور و حکم اوله از مذهب تنفیر نداسی مخدوف منادی
یوسف اغرض آیت جلیله سنده اولدیغی کبی از مذهب
فتح همره و کبون زار ایله شدت و محنت و محطه
و طایفه داور معلقه به و انسا نه اصابت ایدن هم غم
دخی دیرله تنفیر حی امرک جوابیدر بعضیده ادا حرکت
الکن حرکت بالکسر قاعده سنده بنا و ضرورت قافیه
ایکون جیمه کسر ایله حرکت دیرله یوب یا صور تنده خمریه
اولمشدر دیش اتما صواب اولان تنفیر حی نک ایل
تنفیر جین ایدرس لاجل الجزم نون دوشدی تنفیر حی
قالدر قاعده مخبن مضارع امر دن صکره واقع اولو
داول امرک سبقتی قصه اولنه اول مضارع مخبروم
اولور اکثر منی اکثر تک کبی و فخرج غم و غصه و خفاص
اولوب مسر در اولمغه دینور پس **انفیراج** انکشاف
مفاسنه اولور قد بوراه تحقیق ایچوندر و سائر
معانیسی کتب نحو به دن طلب اولنه **آذن تک**
لیل اسناد **اشته الربیع البقل ده اولان**
اسناد کیبیدر **آذن مده همره و فتح ذال معجمه ایل**
افعال بابندن صیغه ماغیدر اعلام و اخبار ایتدی
دیگدر لیل غروب شمس دن طلوعه و کین دینور

نه راک ضد یور بورام لیلدن مراد کندنده کدوب
 و غموم مشتد اولد و بی ملبسه ایله کرب و غمندن
 استعاره در پنج فتح باء موحد و لام ایله صبحک ضیا و نوری
 معناسنه در بورام مسرت دخی استعاره در
 معنای بیت ای محنت و شدت محکم و قور و مشتد
 اول تا منفرج و مشکشف اولاسن زیر الحقیق سنگ
 لیل و مظلمه کبی اولان کربت و مشتک ضیاء
 صبح کبی اولان مسرتی خبر و یورب اعلام ایلدی
 پس بورام ناظم حضرتلر ازمه یه ندر ایدوب
 دعوت ایتیمی مجر و ازمه و محنتی کند وید دعوت
 و کدر بلکه سببی ذکر مستی ارام طریقی اوزره
 قراح و مسرتی دعوتلر بوبینده انواع بدیعت دن
 بشرشی وارد اولکیسی اقتباس در که موزون
 و منشور کلامک قرآن وحد ثیدل متضمن اولد بی
 نسبی دینور بورام مصرع اولده اولد بی کبی که
 بعینه رسول اکرم صلی الله علیه و سلمک دمان یا کینه
 سندن ظهور یافته اولان حدیث شریفیدر امام
 سیوطی جامع الصغیرنده حضرت علی کرم الله وجهه
 مردور اولارق تحریر بیور شدرا یکنجیسی

5
 براعت استعلامدر که مقصوده مناسب تدوین و شروع
 دینور بوفصیده شریفه افریند کین تصفیه قلب و تنکینه
 نفس اوزره یا بلمشدر و بوا اولکی بیتک مالی ابیات
 آیه تک مآلنه دلالت ایدر او صنجیسی طباق در که لفظاً
 و معنی متقابل اولان شیشی جمعه دینور بورام استناد
 و ازمه ایله انفراج و دلیل ایله بلج لفظلر بی جمع کبی دورجیسی
 مراعات النظیر در که برر برینه ملایم و مناسب و ملازم
 الفاظی ایتیان دینور بورام استناد کث نظر ازمه
 و ظلمنده لیل وخی استناد کظیریدر و انکشافه
 انفراج بلجک نظیریدر بشنجیسی مذ صلب کلامیدر که
 مصرع ثانی مصرع اوله دلیل واقع اولمشدر

و ظلام اللیل له شرح
هت یفتاه ابو الشرح

و ظلام اللیل اولان واد ابتدائیة در و ظلام مبتدا
 لیله مضاف در ظلام فتحیله ظلمه کلمه سبک اسمیدر له مقدم
 خبر در و ضمیری ظلامه عائده در شرح مؤخر مبتدا در
 و بوجه مبتدای اولک خبریدر شرح ضم سین و ضم
 را و مهملتین ایله براجک جمعیدر سراج کسر سین ایله

اول نور دکاه اولور اذ کبی ظرف زمان ماضی ایچون
اعمال اولور الاتان جانتک فاعلیدر جمله جا و اذک
مضاف الیهیدر و اتان کسر همزه و تشدید باء موصوفه
وقت و زمان مناسنه در اکل العاکمه فی ایتانهادینور
تجین وقت و زماننده اکل ایلنه تجی جا ایچی دوز صیغه
مضارعدر مشتق اولان فاعلی سحابه عائددر پس
اصلی همزه الیه تجی اولوب ضرورت قافیه ایچون
همزه حذف اولمشدر معنای بیت دخی سحاب خیز
ایچون مطر عظیم یا خود بر ذر لو یغور وارددر که یا غیبه
گوکل آرضنده اولان غم و کدر خس و فاش کنی کیدر
لکن الامور مرهونه باوقاتهما مائلنه جمیع افرک
بذیرار حصولی و قتیق کلمه توقف ایدر پس
وقتی کلمه کده سحاب خیر کلمه و زحمت یغورینی
یا غریبیرنا ائمه اولق رود کلمه بر بیتده ضایع
بدیعتیه دن مراعات النظر وارددر سحاب و مطر بری
برینک نظر بیدر ناظم قدس سوره نک که امتندور
بویشک شرحنی تحریر ایدر ایکن بر مطر عظیم باریده
اولدیکه نتیجه العقولدر **فخ** **الاش**

دقوانده

دقوانده مولانا جمل
بشرح الانفس والمهج

دقوانده مولانا ده اولان وادعاطفه درقوانده مبتداور
ما بعدینه مضافدر مولادخی شکم ضمیرینه مضافدرقوانده
فائده نک جمیعدر انسان ایچون حاصله اولان زیاده
وهرشیک نفقه دینور مولی سید و ناصر مناسنه
جمل مبتدا نک خبریدر مبتدا مع خبره سحاب الخیر
او ترینه عطف اولور جمل جمله نک جمیعدر انواع کثیره
مناسنه بشرح الانفس ده اولان لام جمل کلمه سنه متعلقه
و سر و حک الانفس کلمه سنه اضافتی صفتک موصوفه اضافتی
تجیددر تقدیری للانفس السدوقه دیکدر بشرح
ضمیه لریله شرح بشرح دن مصدر در سرخت الدابة دینور
تجین دابة بی اولداغه کونته شک ناظم حضرتنا مخطوط
نفسانیه و لذاتیه جسمانییه طلبت ایدن کمنه بی اولداغه
کیدن حیوانیه تشبیه ایدر انفس شک جمیعدر نفس
عند الصوفیه ایکی معنایه در بهر ذات و حقیقت
و بهر ان نک نفس ناظمه سی مناسنه در امام شیری
حضرتنا رساله شریفه سنه بیور که نفقه شیک
نفسی وجوددر دیکدر و صوفیه عندده نفسی المذاق

تقنده وجود و القاب موضوعه مراد دکلدر بلکه نفس
ایله اوصاف عبودیت معلوم و افعال و اخلاقند منعموم
اولان شیبی مراد ایدر لر بس اوصاف مذمومه ایله
موصوفه اوله نفس اماره و نیور و غالباً صلاح بعض
کرة خطه ایله اولوب کند و بی نوم ایندی نه نفس کوامه
و نیور و ذکر الله و محبت حق ایله سکوت و طمانینت
حاصل ایدنه نفس مطمئنه و نیور و احکام الهیه
امثال ایله بالجملة کند و سندن مکر و عاث کید بختدن
نه که کل راضی اولانه راضیه و بر لر و حضرت حق جل
و علا آندن رضا دام اولد یعنی بهمدن مرضیه و نیور
و المهیج الانفس اوزرینه معطوفدر مهیج ضم میم و فتح یا ایله
مهیج دم و خاصه دم قلب و روح معالیه مسطور در
ات بورام مراد در حد و روح تفضیلی کتب علامیه
طلب اولنه معنای بیت بزم ناصر و معین دستینه
اولان جناب حضرت حق جل و علا نک و این تعه و
نعمه الله لا تحصوها قول شریفی اوزره فوائد و عطایا سی
انفس سروده و ارواح ایچون و فیه و کثیره در بعض
نسخه لر سرودج بیرینه شین میده ایله شروع واقع اولده
شروع شرح جمعیده بو کاوره معنای بیت سینه و ناصر

اولان

اولان ۴
جناب حضرت حق جل و علا نک فوائد و نعمی شروع
انفس و ارواح ایچون یعنی انشراح لر ایچون و فیه
و کثیره در و بواشیر احک علامتی دار و خوردن بجای
و در سروده رجوع اید و موت و اجل ان موتوا سترینه
مظهر اولوب مشق اوله بواشیر ایمانک قلک و خول
و سربانته توقف ایدر بو بیتده انفس ایله مهیج ارانده
مراعات النظر و ارادر

**ولها ارج محی ابدا
فاقصده نجا دایک الارج**

ولها اولان واد عطفه در و لامی مقدر حاصل کلمه
متعلقدر ضمیر فوائده عائد در جات مع المجر در مقدم خبر در
ارج مؤخر مبتدا در ارج فتحه لر یله عنبر و مشک و بونلک
افعالی رایحه طیبیه لونه لر ک فوقه سینه و انتشارینه
دینور محی تقدیر ارفع ارج کلمه شک صفتیه و محی
باب افعال در صیغه فاعلدر حیات و یزیدی و یکدر
ابدا مصدر بر محذوف صفتیه تقدیر بر احیاء ابدا و یکدر
بوجه بیت سابقه عطف اولنور ابدا و انما معانیه در
فاقصده قصد بقصد دن صیغه امر در غایت ایله یکدر

و فاعلی تختند مستتر انت در محیا تقدیر منصوب
 مفعولیدر محیا فتح میم و سکون عا ایله اسم زمان و اسم
 مکان در محل حیات معنای در مأخذ حیات در واسم
 اشارت اولان ذاک به مضامین و ذاک هم ذاک اسم
 اشارت و کاف خطب ایچون در و حیاتک اق منی
 طلب ایدن منازل ال سائرین شرحه مراجعت آئینه
 مضامین بیت فوائد الهیه ایچون بر راجحه طیبته و در که
 احوال دائمی ایله تقدوس و ارواح حیات و نیز مجید ربوبیه
 اولنج اول راجحه لطیفه تک محل حیات نه قصد و تقرض آینه
 پس بوبیت لطیف الخیر من ایام دهر کم و تو ضوا
 النفات رحمة الله عز وجل فان بعد نفحات من رحمة
 یصیب بهما من شاء من عباده و اسئلوا الله ان یسر
 عوراتکم ویؤد من روعائکم حدیث شریفین من متنبیه
 اولور معلوم اولاکه بعض شراح محیاد مراد زمان حیات
 و نفحات اولان اشرف سعادت و آئین اوقات در که آنده
 اولان ادعیه مقبوله اولور دیش و بعضیدر محیاد من
 مراد محل حیات قدسی و منبع انوار الهی اولان عالم
 ربانی و عارف ربانی اولوب آرچدن مراد
 راجحه روحانیه لریدر زیر اعطیه الهیه و نفحات قدسیه

و حیات ابدیه تک منبع و معید لر آنکه در دیدر حقا که
 بورام لره کوره معنای بیت بی نظیر اولور تا مل بوبیت و
 صنایع بدیعیه دن اقتباس دن غیر لر محی ایله محیا
 میسانده جناس محرف واردر

فکر بتما فاض المحیا بجور المتوج من التمجی

فکر بتما اولان فاشرط مخدوک جوابیدر و لام
 تاکید ایچون ابتدائیه در و ما کافه در رب بی عملدن
 منع ایدوب لغو ایدر بوجهتدن فعله داخل اولور
 رب قاموسه و جوهریه مسطور در که نکره اوزرینه
 داخل اولور حرف خافضه و منشد و تخفیف اعمال
 اولوب و کاصحیه تالاحق اولوب زبیت دینور
 و بعد نه فعل ایله تکلم ممکن اولسون ایچون ملاحق
 اولور بما یؤد الذین کفرو ایت جلیله سنیده اولدنی
 کی و بورت تک تفضیلی و معانی آخری کتب تحویه
 و طلب اولنه قاض قاض یغیض دن صیغه ماضیه
 قاض الماؤ دینور نچن حقوق اولوب تمیذان اینه المحیا
 تقدیر امر نفع قاض تک فاعلیدر و محیا تک معنای

بیت سابقه در این بند به مجرای اولان باصباحیت یافت
 تعدیه ایچوندر اینکجه سی مقامه مناسبدر مجرای بحرک جمیعدر
 بحر ترک ضربه در مجرای موج مضاعف در موج بگردن هوا
 واسطه سیده مرتفع اولان صویه دینور حتی متوج البحر
 دینور قیچ صویه مرتفع اولوب مضطرب اولوب
 من البحر اولان من بیانیته اولوب مقدر الی صلی
 متعلقدر مخدوف اولان متعلقله الموج تک صفتیدر
 بحر کجه تک جمیعدر کجه مضطرب اولان صویه دینور
 فنی اولمیه که بیت سابقه مجرای اولان معانی
 بورام مراد اولنور سه ناظم حضرتلر محل حیات
 قدسیه اولان پیر کاملی و عارف واصلی کمندنده
 مایه کشیر اولوب و کثر تندن اطرافیه سیلان و مریایه
 ایدن وادی به تشبیه ایلش اولور و بونلرک میاننده
 وجه شبه و ادینک سیلان ایدن مایه جاری به محل
 و مجری لولسی اولور و محل حیات قدسیه اولان عارف
 باللهک آب حیات علوم و معارف منبع اولمیه
 و مشتهی طنی ایدوب لایحه می اولان فیضی ذکر ایلدن
 و مجرای وادی به تشبیه استعاره مکینه طریقی اوزیه
 اولوب فیضی کند ویه انبائی استعاره تحبیه تحبیه اولوب

تعدیه مجرای مذکور دن ظهور ایدن علوم اسرار
 فیضان ایدن معارف و انوار سی استعاره اصلیه و مقدره
 طریقی اوزیه تمثیل و بهر سبیل استعاره مرثیه میالیه قصد
 ایدوب موج لایحه اثبات ایلدن پس مجرای اولان بیت
 سابقه مراد اولان معانی بورام مراد اولنور بانک
 تعدیه ایچوندر اولد یغنه که کوره معانی بیت دیک
 اولور که وقتا که ای طالب بهر حال سن امر مذکوره
 امتثال ایدوب اولن رایحه طیبیه روحانیتک زمان حیات
 و محل نفی تی اولان عالم ربانی و عارف صمدانی طرفه
 صدقده قصد و توجه ایدوب سن پس تحقیق اول زمان
 حیات و محل نفیات اولان بحر رحمانی و رحمت الهی دن
 حاصله اولان مجرای متموج به بی یعنی فیوضات متکاثره
 و علوم و معارف متوافره بی سکا ایضا ایلر و مضامین
 ایچون اولد یغنه کوره معنی دیک اولور که اول محل
 نفیات قدسیه بحر رحمانیه دن حاصله اولان معارف
 متموج به مجرایه ملتبس و مصاحب اولد یعنی حاله
 معارف و اسرار چوق فیض و نثار ایلر و بیهوده
 موج ایلر مجرای میاننده مراعات النظر و اردر

والخلق جميعا في يده

فدو وسعة ودو وخرج

والخلق هو داو ابتداء فيه در الخلق مبتدا در خلق مصدر مبني
للمفعول در مخلوق مناسنه جميعا حاليت اوزره منسوب
جميع بوشلي بير تاكيد ايجدن استعمال اول نور كل مناسنه
جاء القوم جميعهم دير لركلهم ايله معنى وير لركل في يده
مخروف اولان متعلقه مبتدا انك خبر بير مبتدا مع خبره
لا محل له من الاعراب جمله سى متا ننه در يده لغته
ذات الاصاب اولان جارحه نك اسميدرتا و يلا تده
قوت و قدرت مناسى وير لركل ننه كه يده فوق
ايد يهم آيت جليله كنده قدره الله ايله تاويل اولموش
ايلد يلم بورام دى قدرت و تصرف ايله تاويل اولموش
فدو و تا تفصيليه ديدو و لفظا مرفوع مبتدا اير خذو فذو
خبر اولوب سعة كلمه مناسنه مضافه تقدير بعضيهم
فدو وسعة و بعضيهم فدو و خرج ديك اولور فدو و ديك
جميد صاحب مناسنه سعة فتحة مسملة ايلد يار
و غنا مناسنه دسغ يسع و سعة در مضارع غنده داو
يا مفتوحة ايله كسرة مقبوضه مياننده واقع اولد يمين
خذف اولوب اكا بتفصيله اغلال و داو اير خذف اولدى

اولور

فدو و خرج فدو وسعة اوزرينه عطف اول نور وسعة
و مخرج اولان تنوينيله تنوين و تكثير ايجدن مخرج فتحة
لر يه ضيق و زحمة و ينور معنار بيت مخلوق اولان
سيد و ناصر مير اولان اللهم يد قدر تده مغلوب
و قبضه تصرفنده لغت اول نور لر يس بونك بعضي
مع غنا و سعة و راحت صاحبدر و بعضي مخرج
و زحمة و جهل و مفرت صاحبدر ير يس الله تعالى
مخلوقا تده حكم باليد سى اوزره كيف ما يشا تصرف
ايدوب ولو بسط الله الرزق لعباده لنبغوا فى الارض
ولكن ينزل بقدر ما يشا و انه لعباده خير بصير
قول شريفى مصداقنجه علم ازليسنده غنا و ثروته مستغنى
فقير و خور ايدوب ر سوار ايلدر و فقر و فاقه يه
مستغنى غنى قبول نعم و اوقياقى انكره بسط
ايدوب طغى و باغى قلمدر بفعل الله ما يشا
و بحكم ما يريد بويسته صنایع بدعيه دن جمع و تفریق
وارد و كه ايكي شنه بي ابتداء حكم واحد جمع ايدوب
صكره اراسنى فرق ايتكه دینور بورام ناظم حضرتى
ايكي قسم اولان خلقى جميع خلق الله تعالى نك يد قدر تده
و يوجع ايدوب بعد بعضي سعة و بعضي مخرج صاحبدر

در یونان بقیه ایلدی و سوره و شرح میانه صفت
طباق دارد...

و نزلهم و طلوع غمهم

فعلی درک و علی درج

و نزلهم و او ابتدایه در نزلهم مبتدا در نزل
جسم طرف اعلایان اسفل ثقل و حرکت دینور
و طلوع غمهم نزلهم اوزرینه عطف اول نور طلوع جسم
اسفلدن اعلایه صعود و غرجه و نزل و جمع ضمیر لری
بیت سابقه اولان خلقه را جبر و ضمیر لری میله
تکمیل وزن ایچون اشباع ضمه ایله قرائت اولماید
فعلی درک مبتدا تک خبر بیدر فعلی و نزلهم و مقدر
اولان امانک جواب بیدر و بیدر اگر چه تفریع ایچوندر
و نیل و خلعت مکتبه فالمدنیة بن الدخول محو مل
اولان ناکی خوش اولور در ایدر بعضی نسیم ایچی
بیر علی بیرینه الی واقع اولمش درک فتمه لریله
در که تک جمیع قعرک اقتضاسه دینور بعضی لری اسم
جندر نزلهم کلمه سه مطا بقا ایچون جمع دینلش
و بیدر و علی درج علی درک اوزرینه عطف اول نور

درج فتمه لریله درجه تک جمیع در مرتبه و مرتبه به دینور
بوسیدن صوفیه حضراتی اصل نازک منازله درکات
و اصحاب جنگ مراتبه درجات اطلاق ایلدیر معنای
بیت مخلوقات نزلهم و طلوع غمهم بعضی تک
درکات نازک اوزر یا خود نازک بعضی تک درجات
چنان اوزر یا خود درجات چنان در دائم کار الهی
کیمین رفع و کیمینی خفض اینکدر زیر مخلوقات بعضی
الرافع اسم تک مظهر و بعضی الخافض اسم تک
مظهر واقع اولمش درک نازک نزل ایدر تک
بیریمین رئیس المناقین عبد الله بن ابی بن سلول
کیمی که رسول اکرم صلی علیه وسلم بر کون مسجد شریفه
امیاب کنین رضوان علیهم اجمعین ایله او تورا این
بر نطقه یعنی قعر زمینه بر جسم تعلیم و قوعی صوتی
استماع ایلدیر رسول اکرم صلی علیه وسلم آتیه روتن ماهذا
بیور فتمه اصحاب کرام الله و رسوله اعلم و بیدر
رسول اکرم دخی هذا صوت حجر کان علی شغیر جهنم
فقط فیها ثمنه سبعین سنه یموی والان وصل
الی قعر یا بیور در مکر اولک تمده قاسی القلب اولان
خبثت مسفورک عمر یتیمه بالغ و اصل اولوب قعر نازک

نازل اولمش ایدر معلوم بیوریلد که بواسطه اشراف نبوت
 نه عجیب که مسفوردن حجر ایلد تعبیر بیوروب غم قسنت
 قلوبکم من بعد ذلک فیهی کالجیة او اشد قسوة نقص کرمی
 مصدر اقمی قلبکم قسوتنه اشراف بیوردن فسقط منده
 سبعین سنه قول شریفله عمر نیک بنمیشه بالغ اولدغینه
 و طوعه یعنی کوندن بنمیشه وارنجی ناره تدلیسین موجب اولان
 نقاده ترقی اوزره اولدغینه اشراف بیوردن
 و ایشید بیک شاندن اولمیان امیر مفسور که قمر ناره
 شقوقنی استماعدر آنی ایشیدوب خبر بیوردن اولان وصل
 الی قمر یا قول شریفله ان المناقین فی الدرك الا سفل
 فی النار نقص کرمی اوزره هنوز درک ناره یعنی قمر ناره
 وصولنه اشراف بیوردیلر صلی تعالی علیه وسلم که اذکره
 استادنا العلامة الشیخ ابراهیم الحلبی ته الله تعالی فله فی شرح
 منظومه فی السیر بوسیده صنایع بدیعیه دن نزول و طلوع
 و درک و درج میاننده طباق واقع اولمش در درک
 ایلد درج لفظلر نه جناس لاحق دارد و نزول و درک
 ناظر و طلوع و درجه ناظر اولوب لف و نشر مرتب وارد
 و معایشهم در عوایشهم
 نسبت فی المشی علی عوج

و معایشهم در عوایشهم مبتدا در معایش
 معیته کلمه سنگ جمعیدر کجینیک سنه به دینور طعام و شراب
 و لباس و بوندک انشالی کبی و معایشهم هنره ایلد قرائت
 اولغنی شاذ در بعضیلر هنره ایلد قرائتی لحن در زیر ابوک
 یاسی نفیس کلمه دندر معیث و عایش کبی دکلدر ویش
 و عوایشهم معایشهم اوزرینه معطوفدر و ضمیر لمر خلقه
 راجعدر عوایشهم عاقبه کلمه سنگ جمعیدر آخر کار معنایند
 عاقبت ایدر لمر بهر شیک صوکنده سعادت و شقاوت
 کبی نیست تجوزاً افعال ناقصه دن فعلدر تحقیق کوه
 ادرت سلبر فی المشی در تعریف مضاف الیه دن
 عوضدر تقدیر فی مشیها در مشی یوریک معنایند
 مصدر در علی عوج محذوف اولان متعلقله کیمیت
 فعلنک خبر در و بوجه محلاً مرفوع مثبتانک خبریدر بعده
 مبتدا مع خبر بیت سابقه اولان نزولهم قولنه عطف اولان
 عوج کسر عین سهمله ایلد اکثر بیک واقفلیق معنایند
 و بورا در مراد ضد الاستقامه در پس خفی اولمیه که ناظم قدس
 سه معایش و عوایش استعاره مکفیه طریقی اوزره ان نه
 تشبیه ایدر ب مشبه بهک لازمی اولان مشی مشبه
 بر سبیل استعاره تخیلیه اثبات ایلدر بنمکنده و غیر تشبیه

و جامع بود که انسان علی وجه الاستقامه والسلامه یورود یکی
 کبی معایش و عواقب دخی شینا فشیئا وقت نبوت من غیر
 عروج کویا یوروز کلور معنای بیت مخلوقاتک دنیا
 معیشتمدی یعنی نظم و منبلس و بوندک انشالی
 حالدر و آخرتده آخر و عاقبت کارلر یعنی سعادت
 و شقاوتلر اولان احوال و اوصاف کندولره مشی و وصول
 عروج و انحراف اوزره دکلدربلکه استقامت اوزره درکه
 بوندلر مقدرات الهیه اولمقین اوقات و ساعاتده
 کندولره توجه و وصول بولورناظم حضرتلر نیک بویتدن
 و بیت سابقدن مراد عبدک خوف و رجایاننده
 اولوب قضاء الهیه به تسلیم و رضاء توکل طلبنده
 اولمسه تنبیه در

حکم نبوت بید حکمت ثم انشأ نبوت بالمشیح

حکم مبتدای محمد و فک خبریدر و تندین قظیم ایچوند
 تقدیر هی حکم عظیمه دیمکدر و مبتدای محمد اولان
 معی کلمه سی سعه و هرج و منزل و طلوع و معایش و عواقب
 مذکوراته راجعدر حکم کسر عاده سهله و فتح کاف ایله حکم

کلمه سنک جمیعدر حکم علم و قرآن و عدل و نبوت و حق
 موافق اولان کلام و حکم معنای لرینه کلمه و کی قاموسه مطبوعه
 و حکم احکمه عن کزادن ماخوذدر آنی شوندن منع ایدری
 دیمکدر زیر احکمت صاحبی نقایصدن منع ایدری بیضاوی
 حضرتلر حکمت عرف حکماء استکمال النفس الانسیه
 باقتباس النظریات و نسب الملکة التامة و المداوین
 محل الافعال الفاضلة بقدر الطاقه البشرية در ویش
 بیضاوی شک ذکر ایدری کی تعریف حکم الله شامل
 اولمده یچون سید شریف قدس سره دیمکدر حکمت
 انشیایه کما هی علمدر و اول علم ایله کما ینبغی عملدر
 بورا حکمدن مراد مقدرات الهیه در نبوت ضم
 نوله فعل ماضی مجهولدر محلا مرفوع حکمت صغیر
 شیح طوقومق معنایه شیح الثوب دیندر فحن ثوب
 طوقوسه دیا خود اوزره بیدر نبوت کلمه سنه
 متعلقدر بیدر ثوب تصرف معنایه و بو معنایه
 ایدری بیدر حکمت فتح لریده فعل ماضی در قضت
 معنایه و محلا مجرور بیدر صغیر یا خود محلا مرفوع
 حکمت صغیر غم تراخی ریشی ایچون شجیدن انشأ
 رتبه سنک تا آخر نبی افامه ایدری معلومک علتدن تأخر می

کبی انتسجت تختنده اولان ضمیر حکم راجد رنج
 مذکورک افتعالندن ماضی نشج و عدد بالمستبعد
 با انتسجت کلمه سند متعلقه رنج اسم فاعله مؤنثه
 مناسنه و نشج دن مراد الله تعالی که عالمی خلقیده که
 قضا و قدر تار بود اولیه هر بر نشج و مؤتلف او مشد
 خفی اولیه که ناظم قدس سره استعاره مکنیه طریقی اوزره
 مخلوقانک حکیم الهیه ایلده من جهة الارتعاع ولا تخفاض
 اختلاط و ایتله قدری و آندن منفعل و متاثر اولمیر
نشج اولان خیطه تشبیه ایدوب بیر سبیل استعاره
 تخیلیته مشبه بهک ملایمی اولان نشج مشبه اولان
 حکم اثبات ایلدی و مشبه به اولان نشج و خیطه
 ملایمی اولان ید لفظی نشج اولور منقار بیت
 اول سج و خرج و نزول و طلوع و معایش و عوالب
 و استقامت و عوج مذکورات حکم عظیمه و مقدرات
 فنیجه در که اشیاء مذکور هک جمیع اوزرینه
 متصرف اولان ید قدر تیلده نشج اولندر و تقدیر و ترتیب
 قیلندر هک نشج و مؤتلف اولان مخلوقات
 اولدر یعنی سموات و ارضینی و ارا سنده اولان
 مخلوقات ازلده تقدیر ایلدی حکم عظیمه مقدرات

بسم الله

جسمیه سی اوزره بی گم و پیش ایدی ایدوب اول مقدرات
 ازلده بو مخلوقات ایلده نشج و نشج اولدر یونلر و خی تار
 بودک ایملاف و انبجی کبی مقدرات ازلده مقتضیات
بیر رتبه نشج و نشج اولدر یک ازلده ید قدر تک
نشج ایلدی یک جکدن بیر دن اولوب اصلا و قطعه کار
 اخره قادر اولدیله و ازلده نشج اولدر شربیدن
 خروج ایتدیله بو بینه صنایع بیر دین حکم ایلدی
 ارا سنده جناس مخفف و ارد و نشج ایلده نشج
 میاننده ایملاف و ارد و نشج ایلده نشج
 ازلده دواج و ارد

فاذا انتصرت ثم انفرجت

فیمقتصد و بمنفراج

فاذا انتصرت ثم انفرجت
 باب افتعال دخ ماضی مؤنث در ایکی امرک ارا سنده
 توسط ایلمکه انتصا و دینور ثم انفراج انتصا دن
نشج سی دون اولوب انفراج کثرت و فضل
 انبا ایدر حرف عطف در انفرجت انفعال با بندن صیغه

ما ضیعد انرا کجاست استقامتیک ضعیفیدر اگر اولی
 معناست و بواقصدت وانرجبت کلمه لرنده ضمیر مستتر
 بیت سابقه اولان حکم راجع در بمقتصد صفا از آنکه
 میوایدرو بانی صاحبیت یا خود مع معناست اولوب
 مقدر کائن کلمه سنه متعلق در دباقریه سیده یو کائن
 کلمه سی مبتدای محذوفک خبریدر تقدیر فاقصدان
 کائن مع مقصد دیک اولور مقصد باب افتعال
 اسم فاعل در بمنعرج فبمقتصد اوزرنیه معطوفه
 پس بمقتصد مقول اولان کلام بونده مقول
 معنای بیت شول زمانده که اول حکم عظیمه ربانیه
 و مقدرات خیمه الهیه اقتصاد و اعتدال ایلدی
 صکره منبرج و منحرف اولدر پس اول حکم عظیمه
 الهیه تک اقتصاد و انعراجی مقصد و منعرج اولان
 مخلوق ایله بیلد اولیجیدر یعنی مقصد و منعرج اولان
 حکم از لیه به سیر نمونی لغت اینیمیوب فیرو شکر کلمه
 قضا و قدر اولد و غنه ایمان کتور لیر بو بیتده صنایع
 بدیهیه دن لغت و شکر مرثب وارد که اقتصدت کلمه سی
 مقصد و انرجبت کلمه سی منعرج کلمه سنه ناظر در واقعا

و انراج

و انراج میانشده طباق دارد

شهادت لوجا شهبان
 قاضی بالامر علی

شهادت باب رابعدن صیغه ما ضیعدر شهادت
 فقها قنده حاسم و قاطع اولان خبره دیر لیر لوجا شهبان
 لامی شهادت کلمه سنه متعلق در ضمیر حکم سابقه
 راجع در عجائب بحیثیه تک جمیعدر که ناظره تعجب دیر
 شیهه دینور حج لفظ مرفوع شهادت کلمه سنک فاعلیه
 حج ضم حایر مهمله و فتح جیم ایله حجه تک جمیعدر خبر حال
 و دلیل معناست ناظم حضرتلر استعاره مکنیه طریقی اوزر
 حج شهوره تشبیه ایدوب مشبه بهک نملایمی اولان
 شهادتی به سبیل استعاره تخیلییه مشبهه اثبات
 ایلدر یا خود حجک و ضحوج دلالتی زیاده اولد و غنه
 شاعده تشبیه ایدوب بعده به سبیل استعاره تبعیه
 شهادت شهادت کلمه سنن مشتق قیلدر قاضی
 غلبه ایتدر دیمکدر و سنم لیرک بعضینده قاضی
 واقع اولمشدر تفوق ایلدر دیمکدر و تحتنده اولان
 ضمیر حج عائد در بالامر قاضی کلمه سنه متعلق اولوب

مفعولی اولور و الف لام مضاف الیهیدن عوضدر
 امرحق دیکدر امرک اوج مفاسی واردر برشان
 و وصف حال مفاسنه و بر شریک متقابل امرقولیدر
 و بر زایج در اولان و ازلی دن اعم اولان کنش امربر
 علی الحج هم علی قامت کلمه سنه متعلقدر و بورام مضاف
 محذوف اولوب تقدیر علی اهل الحج دیک اولور
 و اهل حج دن مراد مقننه در وجه شسته بود که الله
 قباچی تقدیر ایلدر عبد تقدیر و ایجا د ایلدر دیو
 حج و اوله سر د ایلد کلمه بنه بنا اهل حج و اصل کلام
 دیدیلر یا خود حج کسر عا ایلد اولوب حجة تک جمعی اولور
 مثل و میده کبی و حجة کسر عا ایلد شهر قمریه دن بر شهر
 تنظیمت اسمیدر و بورام مراد ذکر الجز و ارادة الکمال
 طریقی اوزر سنه کامله در و بو معنایه کوره دخی بورام
 مضاف محذوف اولوب تقدیر علی اهل السنین
 دیک اولور و اهل سنین مراد حکما و منجمن در که بوند
 اکثر افعال و احوالی شهر و اغوامدن و رفا و شدتی
 و تحس و شعر نجوم افلاکیه تک تا شیرندن بیلوب
 اعتقاد ایدر کمر بوندک مباحثی و اصل سنت طریقت
 رد طلب اولور که کتب کلامیه به مراجعت اولینه

معنای بیت اول حکم عظیمه و مقتدرات جسمه
 مذکوره تک عا ثبته حج و اوله عقلیه و تعلیه شهادت
 ایلدر اوله حج که امرحق ایلد اهل اعتزالک حج
 و اوله سی اوزر رینه غالب اولدر یا خود اصل سنین
 اولان حکما و منجمنه غالب اولدر دیکدر بو بسته
 ایکی حج ارا سنه رد العجز علی الصدر واردر و ایکنجه
 ضم ایلد او قوند فغنه کوره جناس تحریف واردر
 و شهادت و حج و قامت و ائم مباحثه مراعات
 النظر واردر

در رضی بقضای الله جمی
 فعلی من اوزر سنه حج

در رضی ده اولان و او عطفه در و رضی تقدیر امر فوع
 مبتدأ در رضی باب را بعدن مصدر در خشنو و اولوق
 مفاسنه بقضای الله اولان بار رضی کلمه سنه
 متعلقدر و قضاء اسم جلاله مضافدر قضاء لغته تقدیر
 و حکم مفاسنه در قاموسه مده و قضا ایلد کلمش لکن
 بورام مده ایلد مقرر و در امام سیوطی قدس الله
 روحه اتمام الدرایه بیور که قضا و قدر از لده
 مقدر اولان سنه عبده دن قطع اولنده دنیور شرح

موافقه قضا لا يزال على ما صلى عليه اشياء متعلقة
 اولان ارايه از لتيه ونبور و قدر مخصوص و تقدیر معین
 اوزره ایجا دایمک دنبور و میش لکن بو قدر نیلک اشاعه یه
 کوره در آتیا مائرتیه قنده قضا الله تعالی در حکم در و قدر
 تقدیر و تفصیل مفاسد در کذا فی السورج و معتزله قضا
 قدر بر عباد کث افعال اختیاریه لرفده یه قدر و ذیو انجاز
 ایلدیلر واسم جلالتک مفاسی کتب مشر و حکمک
 او آئینده طلب اولنه حجی تقدیر امر فوج مبتدایک
 خبریدر حجی کسیر حاد سهمله ایله عقل مفاسد بو مقایه
 کوره رضا عقلک عینی اولور و جل و قدر کبی امانت
 حایله لایق و خلیق مفاسد در بوکا کوره حذف مضاد
 کونه دیلنوب تقدیر بر ثمره حجی یا خود مقتضی حجی دیک
 اولور فعلی مرکوزه هر فازانده در علی مؤخر حج کلمه سند
 متعلقه و جاز و مجرور محلا منصوب حج فعلک مفعولیدر
 مرکوزه مؤخر اولان ضمیر رضی کلمه سند عائد در مرکز کوره مرکز
 مفاسد دائره نک و سطره دنبور که مرکز دائره و قطب
 دائره دخی دنبور فوج فاشطه و فک جوابیدر حج
 ضمیر عین سهمله ایله باب اولدن امر در عاج یفوج دن مأخوذ در
 عینت البیور دنبور مفاسی فوده نک باشن زمام ایله بریاشه

بیا

میل ایتدردم دیکدر رخی اولمیکه ناطم قدس سره حضرت
 بزرگسایل استوار تمثیلیه رضایی و اثره یه تشبیه ایدوب
 در ضامنک مرتبه عالیه سنی و اثره نک مرکز تشبیه ایلدوب
 علی طریق الترشیح هر اطرافند میل ایتک مفاسد اولان عوجی
 اثبات ایلدر مفاسد است اللہ تعالی نک قضا سند هر عجب
 مؤمنه کوره رضا ثمره و مقتضای عقلدر یا خود مبالغه
 عین عقلدر یا خود اللہ تعالی نک قضا سند رضا صغر عبد
 مؤمنه واجب و سزا در که هر جهاتدن مرتبه عالیه کسی
 اولان رضا دائره سنک قطب و مرکز را اوزره کند و کبی
 دوند و اول رضایه مشرقه اولوب بعید اولم که رسول
 اکرم صلی علیه وسلم من سعادة ابن آدم استیارة
 اللہ در رضا بما قضی اللہ و من شقاوته ترک دانستن ربه
 و سنخه بما قضی اللہ حدیث شریف شریفی امام
 سیوطی قدس سره ایام الدرایه سنده امام تبریزی
 حضرت محمد بن مرقس اولارق تسطیر بیور مشر بو بیتده
 محسنات بدیعتیه دن رضا و قضا بیننده مراعات
 النظر و اردر

و اذا انفتحت ابواب عهدي
 فاعجل الخواشيا والرج

و اذ احم و اذ ابتدائية در اذانك مفاسي سبق ايندي
انفتحت فتح فعلتك مع و عيدر اچلدرد و يكدرد ابواب
انفتحت كلمه شك فاعليدرد ابواب بابك جمعيده رسيو
مدخل مفاسيه يدي ابوابك مضاف اليه يدي و بو
جملة شرطيه در يدي ثقتي و زنده مصدر در دلالت
مفاسيه يديك تفصيلي طلب ايدن بيضا و در و فخر
را زرك فاخته شريفه يدي تفسير لبريه مراجعت ايد
فاعجل شرطك جواب يدي راجل باب راجدن اولوب
عجله كلمه سنده امر در ستاب و سرعت ايد و يكدرد
لخ ائنها اولان لام متوجهها يا خود قاصدا كمي
كلمه لره متعلقه در خراشن فتح خامعه ايله خزنيه كك جمعيه
خزنيه اموال و اشيا يدي حفظ و حراست ايدن محله
و ينور بعض نسخ لره لخ ائنها واقع اولمشه خزانه
كسر خامعه ايله بود خي خزنيه كك جمعيده راجل باب
لام حضرت لبريه قصه و خزانه كك اولكزيك كسر كسند
مسئوال اولندقه نظرف بيور و ب لا تكسر القصه
ولا تفتح الخزانه ديور جواب بيور مشك در راجل راجل
اوز ربه عطف اولنور و لرج كسر لام ايله و لرج يلدن دن امر در
داخل اول و يكدرد ناظم قدر ستره حضرت لبريه يدي و

برسبيل

برسبيل استعاره مكنيه فحال هدايت الهيه و مفاسيه
عنايت هدايت اولان قلوب اهل الهى مراد ايدوب
و بو مشبه به اولان قلوبى دخی مشبه قلوب بيوتيه تشبيه
ايدرد و يكدرد و قلوبك لازمي اولان يدي به اثبات
ايدرد و ابو ابدن مالك خدا كك در يدي يدي مانعه
اولان موانع نف نية و حجابات جسمانيه يدي مراد ايدوب
و بو موانعك بر طرف اولوب و انفتاح و انك فتور
انفتحت ايله تعبير ايدرد و اعجل امر يله جده و سعي ايمكي
مراد ايدرد داخل اول ديور ايدرد مراد اول يدي كك
مقاماتي باطنيه دخول در معنای بيت شول زمانه كه
سكا ابواب هدايت مفتوح اوله اول قبول كك خزنيه
مشدقه و قاصدا اولديك كك حالكه سرعت ايله و خزنيه
لبريه داخل اول و يكدرد يعني شول زمانه كه هدايت
الهيه و عنايت سبحانيه به مفاسيه اولان قلوب اهل
الهيه سنده اولان ابواب موانع نف نية و حجابات
جسمانيه مفتوح اوله اول هدايت الهيه و عنايت
هدايتيه مفاسيه اولان خزائن قلوبه اولديك
حالكه جده و سعي ايدوب داخل اول و يكدرد و يكدرد
انفتاح و ابواب خراشن و دخول ارا سنده مراد اولديك

**واذا حاولت نهائنها
فأخذت من العرج**

واذا هم وادعاطفه در بعض نسخه لرم وادیرینه عا واقع
اولش را از شرط ایچوندر حادثت فحاذ که بر شینی
حیدله ایله طلب اینمکه دیرلر نهائنها لفظ منصوب
حادثت نک مفعولیدر و ضمیر صدر کلمه سنده را جعدر
شیشک غایتینه دینور فاحذر فاحذر طک جوابیدر
خزردن ما خود امر در احتراز ایتدر دیجک بیرم
خزردن ایتدر دیرلر زمان ماضی ایچون موضوع ظرفدر
ذاک اسم است رتدر من العرج من احتذر کلمه سنده متعلقدر
عرج فتمه لریله استقامتک ضدیدر گشتاخی و بی ادراخی
مستعار در معنای بیت دخی فحی سن اول پد انک
نهایت و غایتینی طلب ایدو سن پس سن اول
زمانه کتا خلقدر و عدم نه لغو قدم اولان
استقامت دن احتراز ایله حتی اول پد انک نهایت
مراتبی اولان قنای الفنادن صکره بقا بالبقایه و آرد
جمال حقیقی مصادقه سنده رسیده اوله سن غنی اولمیکه
عدانک نهائیندن مراد اخص خواش اولان اهل الکملک
مرتبه سیدر که قنای الفنادن صکره بقا بالبقایه در بوکامرتبه

المقرنین دیرلر اتمایدانک بدایتی عوام نامش ایچوندر

**لتكون من الشباق اذا
ما حشمت الى تلك العرج**

لتكون من اولان لام بیت سابقه اولان احذر
افرنیه متعلق اولوب بیت سابقه تعلیل واقع اولشدر
تكون افعال ناقصه دن فعل فحی طبعدر من الشباق
من تكون فعلنه متعلقدر شباق ضم سین مهمله و بار موقد
تشدید ایله سابق کلمه سنک جمعدر سبق ایدو بی دیکدر
اذا ما اذ اطر فدر مازنده در حشمت کلمه آیت مفاصه
فعل فحی طبعدر الی حشمت کلمه سنده متعلقدر تلک مؤنث
ایچون موضوع اسم است رتدر بونده م رالیها فخرج در
فخرج ضم فادفع را ایله مکان واسع مفاصه اولان فخرج
جمعدر معنای بیت فحی سن اول پد انک نهائینی طلب
ایده سن پس سن اول زمانه کتا خلقدر و عدم
استقامت دن احتراز ایله تا که ال بقول ال بقول
اولک المقرینون آیت جلیله سی مصدر فحی بقی
زمره سنده اولاسن شول صیغه که سن امکنه فحی
و در آیت علیا به کلمه سن یعنی سیر و تماشا ایده سن معلوم

بیور یلاکه فرج دن مراد صوفیه حضرتک جنه الاعمال
 دید کلری آلان امرنده موجوده اولان جنه عجله در
 یاخورد جنه المعرفة دید کلری جنه عجله اولوب معنای
 بیست شول جینه که سن جنه الاعمال اولان جنه
 آجله یاخورد جنه المعرفة اولان جنه عجله جاننه
 کله سن سابقین زمره سندن اولور سن دیمک اولور
 و شتاقدن مراد و منهم سابق بالخیرات ایت جلیله سی
 معصدا فخریه و طاعه شفی و سبق اید نکر و علم و معرفت
 طریقیه کید نکر اولوب معنای بیت خیرات و طاعه شفی
 و سبق اید بجی و علم و معرفت یولنه کید بجی لردن اولاسن
 شول جینه که سن امکنه فشی و مراتب علیای قاصده
 اولدیرنک عاده کلور سن دیمک اولور بو معنا الی کلمه سی
 مقدر قاصد کلمه سنه تعلق اید یکنه کوره در بو بیتده تدویر دارد

فهناک العیش و بهجت
علمیه و منتهی

فهناک ص فاتعقوب ایچوندر هناک بیت سابقه
 اولان فرجه اشارتدر هناک مقدم خبر در تقدیمی
 تخصیص و حضرت ایچوندر و هناک نک تفصیلی کتب
 نحویه دن طلب اولنه العیش مؤخر مبتدا در عیش ختم

عین مهمله اید حیات معناسنه در و بهجت العیش
 اوزرینه عطف اولنور و ضمیر متصل عیش را جعدر بهجت
 حسن کبی کوز لیکه دینور فایده یج اولان فاضله در
 و لامی مقدر حاصل کلمه سنه متعلقدر و حاصل مبتدا در
 و جاز مع المعجور خبریدر مبتدیه اسم فاعلدر سرور در
 اولیجی معناسنه ما دخی سرور معناسنه اولان ابتداء
 و انتهای فایده یج اوزرینه عطف اولنور بو ایکینده
 اولان تندیله تعظیم ایچون اولمق اسبدر و منتهی اسم
 فاعلدر سلوک اید بجی معناسنه ما مخذر شتاق طریق
 تچن سلوک ایت و نهج و منهج طریقی و اضحی دینور
 بو راه مبتدیه دن مراد راه حقه سلوک ایدن ابرار
 و اختیار و منتهی دن مراد مرتبه قرب رتبه رسیده
 اولان ارباب علوم و اشعار در معنای بیت در عقب
 اول جنان آجله یاخورد جنان عجله اولان حیات
 ابدی نک بهجت و حسن اولان من عده جمال
 حقیقی وارد در پس یونکر راه حقه سلوک ایدن ابرار
 و اختیار و مرتبه قرب رتبه رسیده اولان ارباب علوم
 و اشعار ایچون حاصلدر بو بیتده مبتدیه و منتهی میانده
 جناس محرف و تصحیف وارد در

فیه الأعمال اذا زکرت

فاذا ما بهجت اذا نهج

فیه شرط محذوف جوابیدر تقدیری اذا کان فی الجنب
الحیات الابدیة لم یستخرج و لم یستخرج جزاء بما کانوا یعملون
فیه الأعمال و یکم اولور بهج کسر ها و سکون جیم ایل
هائج بهج صغیرا و ضیافا و بهی نادان مأخوذ امر در
تحریک ایلد و یکم هائج فلان الشئ دینور قبح شئی
تحریک ایلد و هائج الغبار دینور ثوز قاله پس هائج
لازم و مستدر استعمال اولمشدر الأعمال انظما منصوب
بهج فعلک مفعولیدر زکرت اولکمی با بدندر مصدری
رکود در شکونه دینور و ساکن اولان صوبه مأذراکد
دیر لرد بورام زکرت انقطعت مناسنه استعمال اولمنه
بهجت صغیر دن فعل فحاطبدر اذا تنوس ایلد حین
اذا کان کذا الک مناسی ویروب تنوس مضاف الیه
عوض طلوتار لمر بهج تاد مشناه فوقیه نک فتعی و جیمک
کسر یله بهیجان دن مام خود فعلدر تحتند مستترنا
علی انما که عائد در و اذا ما بهجت شرطک جزا سی واقع
اولمشدر معاین بیت و فنا که امکنه فتعی و مراتب علیام
یعنی چنان آجد و عاجله اولان حیات ابدی داوون

حیات ابدیک بهجت و فتعی اولان مشاهد
جمال حقیقی راه حقه سلوک ایدن اختیار و قرب ربه
واصل اولان اصحاب اسرار ایچون حاصل اولدیه
ای طالب هدایت وائی راغب عنایت اعمال
و طعانی تحریک ایلد شول جینده که اول اعمال
منقطع و ساکنه اولد و غمرنه زمانده که سن اول اعمال
راکده کئی تحریک ایلد سن اول اعمال سنگ جده
و سغیندن دیر یلوب متحرک اولور خفی اولمیه که
اعمال نیر سبیل استواره مکنیه شهبه تحبیلی ایلد
ثوز قویایان قرنه شبیه اولنوب معنای بیت
دیمک اولور که ای طالب الهی وائی راغب
اسرار نامتناهی سن اول راه حقه سلوک ایدن
اختیار و قرب حضرت واصل اولان اصحاب انوار
کبی مانند اسب کزد انگیز اولان اعماله سوار
اولوب رکودی جینده مضمار سلو که تحریک ایلد
قبح رکودی جینده تحریک ایلد کز سنگ سمن
هتنگ ایلد متحرک اولور حاصلی متحرک اولدند
سنی مراتب علیا و مقاصد مضوا به واصل ایدر دیمک
اولور یوبیتده صنایع بدیعیه دن بهج و بهجت و نهج

میاننده جناس اشتقاق واردر

و معاصی اللہ اولان واد ابتدائیه در معاصی تقدیر
مرفوع مبتدا در و انهم جلا که مضاف در معاصی معصیه
کک جمعیدر عکس ضمه تیدر شما جتھا لفظ مرفوع
مبتدای ثانیدر ضمیر معاصی یہ عائد در شما جت
قباحت مناسند در نزدان مبتدای ثانیک خبریدر
مبتدای ثانی مع خبر جمله مبتدای اولک خبریدر
یا خود نزدان مبتدای اولک خبری اولوب شما جتھا
معاصی دن بدل اشتمال اولیه نزدان باب افتعال دن
فعل مضارع مؤنث در اصلندہ تفتعل و زنده ترین
ایدی یانک ما قبل مفتوح اولد بغیدن الف قلب اولندی
وتاء افتعالک ما قبل نای اوله داله قلب و یام
الف قلب اولنوب نزدان اولور دیورام مناسی
تترین دیک اولور دیونک نمنده مستر فاعلی شما جتھا
راجعدر لیدی لام حرف جر دوی صاحب مناسند در
الخلق لیدی نیک مضاف الیهیدر خلق ضم فاعلی و ضم لام

ایله طبیعت و سببیه مناسند در بعض نسخ لیدی
الخلق واقع اولمشدر لیدی دال مهمله ایله ثری دزنی
اوزره غنذ مناسند در و خلق فتح فاعلی و سکون لام
ایله متبنی للمفعول در مخلوق مناسند سببیه فتح سین دکر
میم ایله صفت مشبهه در جمیع مناسند معان بیت دفی
اللہ تعالیٰ به معصیتله و اول معصیتله ک قباحتی قبیح
و بد قول صاحبیه زینت دیرزا یا خود خلق ک قبیح
نمنده متبنی و مستحسن اولور حاصلی ان العبد کلاما
اؤنوب دنیا حاصل فی قلبه نکتہ سودا فاداناب و استغفر
صقل قلبه و ان عاد زادت حتی یسود قلبه حدیث
شریفی مصداقنجه برک بهر معصیتی ایشندہ و توبه و استغفار
از داف ایتیم آنک قلبندہ بزکتہ سودا ینید و یوندا
اولوب قلبنی احاطه ایدر پس قلبک سیاه اولد یغنه
دلیل و علامت اولدر که آنک صاحبیه عصبیان زینتله
و مستحسن کلور

و لفظ عتبه و صبا جتھا

انوار صبا جتھا

و لفظ عتبه و او عاطفه در لفظ عتبه ظرف مستغفر اولور
مقدم خبر در و ضمیری لفظه اللهم عائد در لفظ عتبه معصیه

او امر الهی به انقیاد و نواهی شدند اجتناب دینور
 و صبا احتیاط عتبه اوزرینه عطف اولمش در ضمیری
 عتبه را جعدر صبا عتبه صفت مشبه شده صبیح دیر
 حسن الوجه معنای آنوار صباچ مؤخر مبتدا در صباچ
 لفظه مضافه را آنوار نورک جمیدر مقوله کشف نذر کنیزی
 ظاهر غیر سی منظره اولان شبیه دینور صباچ عتبه
 الم در بورام مراد فخر در تبلیغ صباچ صفتیدر تبلیغ
 باب انفعالن اسم فاعل را تبلیغ الضمیه دینور صباچ
 اغر در و یکدر مضاف بیت اول جناب حاکم عتی
 ایچون را اول طاعتک حسن و بهجتی ایچون تبلیغ اولان
 صباچک انوار و در در یعنی جناب حضرت حق اولان
 عبادتک نور لر و اول عبادتک حسن معنوی سی سوشده
 بایش عالم اولان انوار صباچ کبی در که انوار صباچ غلام
 نحوس خود را تل ابتدیگی کبی انوار عبادت دخی غلام
 معنوی بی کیدر حتی دیدم که عالم دنیا نور مؤمن
 مشاده اولو نیدی نور صباچدن زیاده کور نیور ایدر
 اتا آخرتده مؤمنک نور لر علمدر مقدار بر بین
 و بر لر نده مشاده اولمش که کیدر بو بیتده صباحت
 ایله صباچ میاننده شبه اشتقاق واردر و صباحت

صباح

و صباچ و ابتلاج ارا سنده مراعات النظر و رادر

من خطب حور الخدر بها
 یظفر بالکوز و بالکفج

من شرطیه در خطب من ایله خرم اولمش در خطب
 اولکی بابدن صیفه مضافه در خطب البینه دینور
 اول که کند و به فلانک قینرینی زوجه لک طلفت
 ابتدر و یکدر و یونک ما خدر خطب و خطبه و خطبتی در
 حور الخدر لفظ منصوب خطب فعلک مفعولیدر
 الخدی به مضافه در حور ضم حاد مهمله ایله اهل جنک
 شاسیدر مفعولده حور و دینور مصدر نده فتح حاد ایله
 حور دینور و حور چشمک سیاهنه دینور نسا و جنه
 حور دینور بینه وجه بود که چشم او کبی چشمی غایت
 سیاه اولوب بیاضی غایت بیاضدر بعضی حسن
 و بهجتده بغایت بیاضی اولوب و شغلی اولان
 چشمه دینور دیش خلد صم خا و معی و سکون لام ایله جنات
 عالیانک بر نیک آدیدر کندیده و ائما دسترا قالند فی
 ایچون خلد دینمشدر بعضی نسمی کرم خلد بیرینه عین
 واقع اولمشدر عین عینانک جمیدر بیوک کوز لو

مناسبه در بوشه به کوره خورک عینه اخفاقتی
 موصوفک صفت اخفاقتی قبیلندن اولور بهاد
 با سببیت ایچوندر و ضمیر طاعت عائد در نظیر شکر
 جوابیدر نظیر باب را بعدن مضارع علی و با و بغه
 تقدیر ایدر ما فخر فحتمین ایله فخر در مظلومیه فائز
 اولفه دنیور بالخورم با نظیر فعلنه تعلق ایدر و حرف
 تفریف عهد ایچوندر تکرار عند اهل المعانی تکرار و تحفظ
 ایچوندر و بالغنج بالخور اوزرینه عطف اولور و تعریفی
 مضارع الیهمدن عوضه تقدیری و بفتح الخور دیکدر
 غنج فحتمین ایله ناز و شیوه و دلالت مناسبه در معنای
 بیت شول کبه که اول عبادت سببیه جناب نیردانه
 خور جنانی طلب ایلک اول خور جنانه و اندک ناز شیوه
 ظفر یاب اولوب بو بیتده محسنات بدیعیه دن حور ایله
 غنج آرا سنده مراعات التظیر دارد

فکن المرضی لها بقی

ترضا غدا و تلون نجی

فکن اولان فاشر طر محذوفک جوابیدر کن کان یکون
 امر در اسمی تحتند فحتمین انت در المرضی خبر منصوبیدر
 بعضیده محذوف اولان الکفو تک صفتیدر الکفو المرضی

دیکدر

دیکدر دیش مرضی اسم مفعولدر مأخذ مرضی مرضی
 وندر لسانک لامی مرضی کلمه سنه متعلقدر ضمیری حوره
 عائد در و بو با ضمیری ضرورت وزن ایچون هین
 بدلی ایراد اولنشد رقی اولان با سببیه اولوب
 کن اوزرینه متعلقدر تقی ضم تا مشاء فوقیه ایله تقوی
 مناسبه در تقوی لغته زیاده حفظ اینک دینور اما اصطلاح
 شرعه معصیدن اجتناب اینک دیر لر تقی کلمه سنگ
 اصلی و قی اولوب وادی تابه قلب اولنشد رخصاه
 ضمیری تقی لغته را جعدر جمله تر ضاه صفتیدر تر ضاه
 رضادن ما خود مضارع مخا طبردر غدا تر ضاه تک ظرفیدر
 غدا یارین مناسبه در بورا مراد روز قیامتدر اصلی
 غدا ایدر بلا عوض وادر حذف اولنشد دم کبی که اصل
 و موایدر و تلون تر ضاه اوزرینه عطف اولنشد یکون
 فعل مخا طبردر اسمی تحتند مستر انت در نجی تلون یک
 محلا منصوب خبریدر نجی فعل و زنی اوزره مخا یجو
 نجات دن ما خود در اصلی نجیو ایدر و او مظهره یابه
 قلب و یاه ادغام اولنوب نجی اولدر ضرورت
 وزن ایچون یا تک هر که سنی حذف و لغت ربیعیه
 اوزره وقت حالنده منصوبی مرفوع صورتند قیلدی

زیر آنکون تک خبر قبیلہ کورہ قاعدہ نحو تہ نجات
 استر ایدر بونک انشالی اشعار بلغہ جوق واقع
 اولمدر معارف بیت امر بویله اولدیسه تقویٰ یعنی
 معاصی دن اجتناب سبیلہ سن اول عوزہ راضی
 اولدیغی کفو و روح اول اولدی تقویٰ که آندن قیامت
 کوننده سن رضا دام اولور سن دسن اول تقوی
 سبیلہ عذابدن نجات بولیم اولور سن حاصلی دنیا
 فخر ~~و~~ زوجه اچیه در لکن آخرتده مهر حوران
 صلاح و تقوی و عرفانده بویستده صنایع بدیعیه دن
 کن ایله نکلون و مرضی ایدر نثر ضاه میاننده بناس اشتقاق
 دارد

وَاتْلُ الْقُرْآنَ بِلِقَلٍ ذُر

عزیز و بصوت فیه شیخ

داتل هر فاد عاظمه در اتل تلاوت تلاوت دن ما خود امد
 او قود قرآن لغتده شغرفتی جمع وضیمه دینور و عرف لغتده
 مجموعک اسمیدر و بعضی قرآنه دینلد و کی تسمیه الجزه
 باسم الکمل قبیلندن مجاز مرسلدر اما قرآن اصطلاح شرعه
 رسول اکرم و نبی محترم صلی علیہ وسلم اوزرینه
 نازل اولان کلامدر که مصاحفه مکتوب و کندندن

نقل

نقل متواتر ایله بلاشبته منقولدر و بونک تفصیلنی طلب
 ایدن کتب اصوله مراجعت ایلسون ثقلیب بامصاحف
 یا خود استعانت ارجون اولوب اتل امرینه متعلقدر
 قلب یورک مناسنه در اصطلاحده قلب لطیفه ربانیه
 در که نوکا صدرک طرف یسارند و مودع اولان جنوبی
 الشکل قلب جسمائیک تعلقی وارد و بولطیفه ربانیه
 صوفیه حفراتی حقیقه الانسان دیر لرحمکما نفس ناطقه
 دیر لرحم و روح بولطیفه ربانیه تک باطنیدر و نفس حیوانیه
 مرکبیدر و مژرک و عالم و مخاطب و مطالب و معائب
 اولان دخی اول لطیفه ربانیه در و قلب عقل مناسنه
 کلور لمن کان له قلب آیت جلیله سنه اولدیغی کبی
 و بعضیلر قلب روح کبی حقیقتی معلوم کلدر دیشی ذی
 صاحب مناسنه در حزن قلم لریله باب رابعدن سرور
 ضدیدر بهم و غم مناسنه در وقت قلب و انکاس
 مناسنه ده کلور بعضی سنه حرق واقع اولمدر
 حرق صم و فتح ایله حرقه تک جمعیدر حرارت مناسنه
 و بصوت بقلب اوزرینه معطوفدر صوت آواز مناسنه
 فیه شجی جمله سی صوتک صفتیدر فیه مؤخر شجی منقلقه
 و ضیر صوتده عاثر در شجی فتح شین و کسر جم و فتح یا ایله اصلی

عَظِيمُ بَابُنْدَن حَزَنَ مَعْنَا سَنَه فَعِل مَاضِي دَر بَوْرَامِ حُزُونِ
 وَزَنَ اِيْجُون يَانِك فَتَحْمَسَنِي حَرْف اِيْدُوْب كَسْرَه
 شَدِيْدَه اِيْلَه قِرَاة اَوَّلْمَلِيْدِر بَعْضِيْلَه فَعِيْل وَزَنِي
 اَوْرَه غَنِي كَبِي مَشْدُوْد اَوَّلُوْب حُزُوْرَتِ وَزَن
 اِيْجُون تَحْقِيْف اَوَّلْمَدِي حَزَن مَعْنَا سَنَه دَر دِيْمَش بَعْضِيْدِي
 اَصْلِي قِرْح وَزَنِي اَوَّلُوْب قَاعِدَه تَصْرِيفِيَّة اِجْرَاسَنَدَن
 صَكْرَه شَيْخ قَالُوْب بَعْدَه نَاطِم حُزُنْلَر رَدْيَا اَوْرَه دَقَف
 اِيْلِدِر دِيْمَش مَعْنَا رَيْت اِرْطَالِب يَنْزِدَانْ وَارْ
 رَاغِب عِرْفَان سَنَ قِرَاة اِنْ جَلِيْل اِلْشَان وَعَظِيْم اَلْبُرْهَانِي
 حَزَن وَرَقَتْ وَانِك رِصَاحِي اَوَّلَان قَلْب اِيْلَه يَاخُوْد
 حُرَقَتْ صَاحِي اَوَّلَان قَلْب اِيْلَه قِرَاة وَتِلَاوَت
 اِيْلَه وَدُخِي بِرْصُوْرَت اِيْلَه قِرَاة وَتِلَاوَت اِيْلَه كَه اَوَّل
 صَوْتَه حَزَن اَوَّلِدِر يَاخُوْد حَزَن دِيْمَزْجِيْدِر بُوْبِيْتَه
 تِلَاوَت وَقِرَان وَصَوْت وَحَزَن مِيَا سَنَه مَرَا عَات
 النِّظَر وَارْدِر

بَوْرَايَه مَعْنَا سَنَه حَرْفِيْن شَرْيَز
 وَارْدِر مَعْنَا

وَصَلَاة اللَّيْلِ مَعْنَا فَتْحُهَا
 فَادْهَبْ فِيْهَا يَا لَفْهَم وَجِي
 وَصَلَاة اللَّيْلِ مَعْنَا وَادْعَا طِفْه دَر صَلَاة مُبْتَدَا اِلْيَلِي بِه
 مَضَا فَر صَلَاة لَفْهَم دَعَا مَعْنَا سَنَه دَر وَعَرَفْ شَرْعَه دَعَا

مَدَا خَطَه

مَدَا خَطَه سَيِّدَه اَفْعَال مَحْصُوْرَه وَارْكَان مَعْلُوْمَه بِه دِيْمَزْجِيْدِر بَعْضِي
 سَنَه صَلَاة بِرْهَنِي قِيَامْ دُو شَمْرَه مَعْنَا فَتْحُهَا مُبْتَدَا اِنْك
 خَرِيْدِر وَضَمِيْر اَتْلُ اَمْرِنْدَن مَسْتَفَاد اَوَّلَان تِلَاوَتَه عَائِدَه
 اَعْدَلُوْا هُوَ اقْرَبُ لِلْمَغْفِرَةِ اَيْت جَلِيْلَه سَنَه هُوَ خَمِيْرِي
 اَعْدَلُوَادَن مَسْتَفَاد اَوَّلَان عَزَلَه عَائِدَه اَوَّلِدِيْنِي كَبِي
 مَسَا قَه بَعْدَه مَعْنَا سَنَه دَر اَمَا بَوْرَامِ مَنَازِل وَفَرَا حِل مَعْنَا
 اِسْتِمَال اَوَّلْمَشْدِر فَادْهَبْ مَعْنَا فَتْحُهَا دَر اِذْ هَبْ
 بَابِ ثَالِثَن اَمْر دَر كَيْت دِيْمَكِر فَاَعْلَى مَحْمَدَه مَسْتَه
 اَنْتَ دَر نِيْسَهَادَه فَي اِذْ هَبْ اَمْرِنْدَه مَتَعَلَقِدِر وَضَمِيْر
 لِيْلَه عَائِدَه دَر بَعْضِيْلَه تِلَاوَتَه عَائِدَه دَر دِيْمَش بِالْفَهْم
 بِاَمَصَا جِبْت اِيْجُونْدِر بُوْدُخِي اِذْ هَبْ اَمْرِنْدَه مَتَعَلَقِدِر
 فَهْمُ بَايَك وَاطْلُق مَعْنَا سَنَه دَر بَعْضِيْلَه فَهْمُ فَتْحُهَا وَكُوْ
 يَا اِيْلَه كَلْمَه كِي كَبِي فَتْحُهَا اِيْلَه كَلْمَه دَر دِيُوْب اَلْصِيْقَنَه
 ذَا هَبْ اَوَّلْمَشْدِر وَجِي اِذْ هَبْ اَوْرِيْنَه عَطْف اَوَّلْمَدِي
 جِي سَكُون يَا اِيْلَه اَصْلِي هَمْرَه اِيْلَه جَا رِيْجِي دَل اَمْر
 اِيْدِر حُزُوْرَتِ وَزَن اِيْجُون هَمْرَه سِي يَابِه تَبْدِيْل اَوَّلْمَدِي
 مَعْنَا رَيْت دُخِي صَلَاة لَيْل اَوَّل تِلَاوَتِك مَعْنَا فَه
 وَمَنَازِلِيْدِر اَمْر لَوِيْلَه اَوَّلِدِيْه سَنَ اَوَّل تِلَاوَتَه
 يَاخُوْد اَوَّل لَيْلَه كَيْت وَكُل بَعْنِي اَوَّل صَلَاَتَه

تلاوت ایلدکن آیتک معانیسی تدرش و فهم
 ایچون تکرار و تدرش ایلد یعنی کیدر کلور کبی تدرش
 ایلد دیکدر بعضیلر مسافتها کاف تشبیه قدر
 در دیوب بیت شومله معنا و سیرر که من اهل الکتاب
 اته یتکون آیات اسد انامذ اللیل و هم یخبرون
 آیت جلیله سی مصداقجه صلات لیل تلاوتک مسافه سی
 کبیر یعنی کچه نک نمازنده اوزن اورا در سی
 تلاوت اولنور کویا تلاوته مسافه و بعد کبی در
 امر بویله اولدیه اول تلاوته مسافه به کین کلین
 کبی سنده معانیسی فهم دیا مل ایلد کیت و کل یعنی
 تکرار ایلد بوبیتده استعاره دن غیر مراعات
 التظیر واردر

وتأملها و معانیها
تأملات الفردوس

وتأملها ده و او عاطفه در تأمل باب تفقدن فعل
 امر در فاعلی تحتند انت در ضمیر کزیه صلات
 لیلد عائد در لکن ذکر محل اراضی حال طریق اوزر
 صلات لیلد تلاوت اولنا آیات را جیدر و امرک
 مفعولیدر تأمل بر شیبی مرة بعد افرل تنکر و انده

اعمال

اعمال نظر ایتکه دینور و معانیها نصب ایلد خبر مفعول
 موطوف در و بونک ضمیر دخی صلاتده تلاوت اولنا
 آیات عائد در معانی معنی نک جمعیدر معنا تفرج
 معنی طلب ایدر فواتر ضیاء شیه نک اولنه و ماشیه
 لرنیه نظر انده تأملت خرمکه آتی یایی دن مضارع فی طبع
 و امرک جوابیدر الفردوس امرک مفعولیدر فردوس
 جنک اعلا کیدر و شمعنی عرش الرحمن در و جنک انهارا
 بوندن جبریان ایدر حتی امام سیوطی قدس سره حضرتی
 اتمام الدرایه صحیح بخاریدن نقل بیوردیغی حدیث
 شریف دخی بونی تا بیدر ایدر که رسول اکرم صلی
 علیه وسلم سئلوا الفردوس فانه اعلى الجنة وقوة عرش
الرحمن ومنه فجر وانهار الجنة بیور مثل و تفرج تأمل
 اوزر شیه عطف اولنور تفرج باب افتعال دخی مضارع
 فی طبع در غم و اهدن زبایات اولاسن دیکدر زبیرا
 افتراج انفرج مناسبه کله یکی قاموسه مطور در بویله
 اولنجه بعض شتر احک عدم و جدانه افعان بیور لمیه
 معانی بیت دخی صلات لیلده تلاوت اولنا آیات
 جلیله فی تأمل و معانی جلیله سی تنکر ایلد که فردوس
 مستطبه کله سن یعنی داخل اولاسن و غم و اهدن زبایات

اولا شرب بوبیتده صنایع بدیعه دل تأمل و معانی بیانده
مراعات الظاهر و ادر

و ان شرب تسنیم مغیره
لا تمتر جا و بمترج

و ان شرب ده وادعا طوفه در تامل کوز رینه عطف
اول نور ان شرب شرب شرب دن امر در تسنیم
نصب ایله امر کن مفعولیدر دخی مغیره یا به مضافه
و بو اضافت موصوفک صفینه اضافتی فاعله
قبیلندر تسنیم فراجیه من تسنیم آیت جلیله سنده
یا زدیله که خفته بر عینک ادر و اهل نفس بوراده
حذف مضاف کوز دوب من ما تسنیم تقدیر
ایتمده در بو تقدیر چه بورامه دخی کوز دملک
لازمدر بوندن بوبله شرب من ایله استعمالی شایع
اذلوب ضرورت وزن ایچون ترک اولمفلد آینه دخی
تقدیر کوز تمک لازمدر و تسنیم بر قاج در لودجه
تسنیم یار منده بر جنده تسنیم دید کلر عینک مکانی
مترفع اولد یقیندن تسنیم دینلشد و بر انک شرابی
خنده اولان سائر شرابدن عالی و ارفع اولد یقیندن
تسنیم دینلشد مغیره باب تفعلیدن اسم مفعولدر

تسنیم

آقیدلش مناسنه فخرت الما و دیور صوبی آقیدم
دیگدر احرثیه مناسنه و مغیره یا اولان یا تسنیم فردوس
عائده در لا تمتر جان ما تسنیم دن مالدر لا غیر معنانه
تمترج باب افتعالدن اسم فاعلدر پس غیر تمترج
معناسی بر ششی ایله قارشیماش صافی خالص دیگدر
و مترج یا ان شرب امرینه متعلقدر بودخی باب
افتعالدن اسم فاعلدر بر ششی ایله قارشیماش غیر صافی
و غیر خالص معنانه در معنای بیت دخی جنبه الفردوس
آقیدلش صوبیدن نوش ایله اول سو بر ششی ایله قارشیماش
صافی اولد یقین حالده و دخی کافور ایله قارشیماش ایچ
دیگدر یعنی متر بین و اختیار کبی صافی و خالصدن
نوش ایله و انبرار کبی کافور ایله قارشیماشدن ایچ
دیگدر بوبیتده بو معنای دن دیگدر بر معنای دخی و بر ملک
ممکندر اطرط لب خدا وائی راغب معراج دلقا
سن صلاته تلاوت اولنان قران جلیل ال ننگ
معانی سنی تا مثل ایدوب فردوس حقایق
و جنات دقایقنه ایدوب غنوم نفس نیه و کوانیه
رهایات اولوب فردوس حقایق قرآنی و جنات
دقایق فرقانیه ایچنده اجرا اولمش تسنیم معانی

و استراری مغربین و افیایک ایراب و لغات و عبارات
و کنایات در صافی اولدیغی حالده نوش ایلد کلمه
کبی سن دخی نوش ایلده و کاهیجه نسیم معانی و استراری
قرائتیه بی اسرار و متفید کث ایراب و لغات و عبارات
و کنایات ایلده منتخرج اولدیغی حالده نوش ایلد کلمه
کبی سن دخی نوش ایلده حاصلی باطن و ظاهر دن
آگاه صاحب حال اولوب یا لکنز قیل قالده قالمه دن
خدر ایلده دیمکر بو بیتده ضمیمه محسنات بدیعیه دن
شرب و نسیم و منجز میانشده مراعات النظر و اردر
ولا منتخرج ایلده منتخرج اراسنده طباق و اردر

مدح العقل الاثیه معدی

و معوی متحول عنه

مدح + ماضی مجهول در مدح فتح میم و سکون دال ایلده
ثنا معنایه در العقل مدح تک مفعول ماضی ششم فاعله
سید عقل فتح عین و سکون قاف ایلده باب ثانیدن
منع ایتیک و فهم ایتیک معنایه مصدر در عقل فهم ایتیک
سبب اولوب انسانی قبا یحدن منع ایتیک یکی ایچون
عقل لغتده عقل بعید دن اخذ اوینمدر پس عقل دخی انسانی

راه ناصوابه کیمدن و قبا یجی ارتکاب ایتیدن مانع
اولدیغی ایچون عقل دینلمدر دیمش عقلک معنی
و تفهیمک تفصیلنی طلب ایلدر شرح مواقفه و اخبار
معلومه نظر ایلده الاثیه اولان الف لام الی معنایه
و آتی ضمیر مصدر و اضافت لفظیه اولدیغی
جهتدن الف لامده منفصل حکیمده قیلنوب ضمیر ایلده
به کلمه ده جمعی نیز بسبیل تجوز در و بوضوح دخی مذکور
یا خود ماضی تاوایی ایلده انبیات سابقه تک سر زده
ذکر اولنان عا غثه عا ثمد در و آتی اتی یا اتی اثباتا
دن اسم فاعله کلمه معنایه در پس الاثیه تک
تقدیر الذر آتاه دیمک اولوب العقل دیمک
صفتی اولور پداز مصدر مبنی للفاعل یا خود مبنی
للمفعول اولوب آتی تک فاعلی اولان عقلدن
یا خود عا غثه راجع اولان مفعول ضمیرندن حالدر
و پداز هدایت و دلالت معنایه در و هوئی تقدیر
مرفوع مبتدا در هوئی تفکیک فقره مقارن اولدیغی
حالده اثباتا ایلد کی سنه لره میل و تحت اینسنه
و نیور مشورت هوئی کلمه سنگ منفرد بعضیلدی
هوئی تک مضاف الیهی در دیمش پس معوی موصوف

اولدنده تنوین ایلد او قونق کمر کدر و مضاف اولدنی
تقدیریه تنوین تنزاد قونق کمر کدر متوال ضمیم و فتح
تا و تشدید لام ایلد اسم فاعلدر ماضی خبری توتلی غنه در
معنای آندن اغراضی ایلدیر و یوز چیردر و یکدر
عنه در اولان ضمیر آتییه اولان ضمیر کبی مذکور
اعتباریه طاعنه راجعدر بهج بهجا بهجودن فعل
ماضی مجهولدر نائب فاعلی یوزی در و بهج جمله سی
مبتدایک خبریدر معنای بیت ذکر اولان طاعنی
کتوری و ایشلی اولان عقل یوزی ایچدن یاخود
یا در یاخود ممد اولدنی فاعله مدح اولندر
و اول ذکر اولان طاعنه متوالی و تعرض اولان
هوا یاخود متوالی اولان یعنی اغراضی ایدیمی اولان
کمندک هوا بسی بهج و مذمت اولندر و یکدر
مشغولی شریفده حضرت مولانا قدس سره بیورر که
بدن ان ان مملکت عظیمه اولمغله پادشاه مقامنده
اولان روح ان نیک وزیر و معین و مدبر
و مبشر عقلدر و اول پادشاه مملکت بدین اولان
روح ان نیک غم و درد شمنی اولان نفس دخی و زیری
و معین و مبشر هوا در در که بولمک عالم انفس

دا فاقده

و آفاقده اولان موسی ایلد فرعون و هارون ایلد یامان
کبی ضمه لدر بو بیتده صنایع بدیعیه دن مدح ایلد بهج
و عقل ایلد یوز ارا سنده طبعاق داردر

د کتاب الله ریاضیه
لفظ اول الخلق مبتدع

د کتاب چه ده واو عالمده در کتاب مبتدع اولد و لفظ الله
مضافدر و بونک اضافتی مضافک تعلیمی ایچوندر کتاب
لفظه مکتوبک اسمیدر صکره عرف شرعه معناه حقه مکتوب
اولان کتاب الله اوزرینه غلبه ایتدیک ایلدیر عرف عربیه
کتاب سیمده غلبه ایتدیک کبی ریاضیه مبتدع ایثانیدر
یاخود کتابدن بدل احتمال طریقی اوزره بدلدیر و ضمیری
کتابه عائددر ریاضیت کسر ایلد اولکی بابدن مصدر
راض المهر دینور بر شند و خرون طای ذلیل و متقادر
ایدوب بیک دیور و مک او کثرته و مشایخ قنده اولان
ریاضیت دخی بوندن انشد نفک ریاضا دام
اولدنی سنه ایلد نفه نجا ده ایتدیک سیمدن ریاضیت
نفس دینمدر شیخ اکبر قدس سره حضرت لعل فتوحاتده
ریاضیت نفسی ذلیل ایدوب عبودیت ایلد انجام ایلد
بس ریاضیت بنزم عند میرم نفس بر و فاجرک قدم

بنها و اولدنی ارض کبی اولمیدر وید بیور دیله وریا ضیق
 کتاب الله اننادی مجاز عقلی اولور زیر حقیقه تراش
 و مؤدب الله تعالی در سولی و خلیفه سیدر همان ریاضه
 سبب احکام و اولدنی اعتبار ایله کتاب الله انناد
 اولمندر لعقول الخلق مؤخر مندرج کلمه سنه متعلقه
 و مندرج مبتدای اولمندر خبریدر مبتدای انشائی
 مع خبره مبتدای اولمندر خبریدر مندرج باب انفعاله
 اسم فاعله را اندراج کچک و کبر و متشی ایتمک معنایه
 کلور ما فذل درج درج الرجل دنیور یوریدر و آنک
 یولنه کجری دیکدر معنایه است و حق الله تعالی کتاب
 عالیشان یعنی قرآن جلیل البرهانی و اول کتابک
 رضا ضتی خلقک عقله نینه کجی و کبریکه یعنی الله
 تعالی کتاب کرم و قرآن عظیمه امر و نهی و وعده
 و وعید و مواظف و ضرب اشغال ایله اولان تعلیم
 و تادیب خلقک عقولنه کجی و کبریکه در و یونله خلقک
 عقولنه کجی ادرج سنه ایله حاصله بر سر خلقک عقلی
 یونله قبول ایتمک و بر سر نفک لدا نذ و خطو غلظنه
 کجکدر رخصی بیور لمیه که ناظم قدس سره خلقک عقولنه
 تعلیم و تادیب احتیاجه بر سبیل استعاره مکنیه نذر

مرد

مردن اولان عایه تشبیه و تشبیه بهک ملائیکه
 و کبرینی طنی ایدوب مشبه بهک ملائیکه اولان ریاضه
 اکتفا ایلمدر بو بیتده محسنات بدیعیه دن مراعات
 النظر و ادر

و خیار الخلق بداهتهم

و سواهم من بهج الهمج

و خیار و ادعایه در خیار مبتدای در الخلق به مضافه
 خیار کسر حاد معجمه ایله کیش و زنی اوزره اولان خیرک
 جمیعدر خیرایو و صاحب کرم و فاضل معنایه نینه در
 بعض سنه الخلق نیرینه الناس واقع اولمندر بداهتهم
 مبتدایک خبریدر هدایه ضم با ایله مادی نک جمیعدر
 قاضی و قضایه کبی هم ضمیر خیاره عائد در و تکمیل
 وزن ایجون مبینی اشباع ضمه ایله او تو ملیدر و سواهم
 خیار الخلق اوزرینه عطف اولور سواهم کسر سین
 مملکه الی و زنی اوزره غیر مفاکسه در ضمیر خیاره عائد در
 اما خلقه عائد در و یونله جنس مخلوق ایله تأویل ایدوب
 تکلفه دو شمشیر و ضمیرک بورام مضاف الیه جموعی بر جمله
 جائز دیکدر من بهج الهمج مضاف و مضاف الیه سواهم
 مبتدایک خبریدر بهج فتحین ایله مکنیه نک جمیعدر

ثم وثمره کبی حیوانانک بوزنه توان بر جنس کوچک
 ضعیف سکدر صاحب نهاده و بمشکه پانچ ذباب صغیر در که
 غنم و جبرک و جهله سینه او شتر بعضیله سوزن سکدر
 و بیش بو تقدیر چه ناظم حضرت تدر اوانی ناسی بو کاتبیه
 ایلدر و بونک تکرار ال انجی تا کیده ایچون در حق اشتغال
 تا کیده ایلد هم پانچ پانچ و دیر لک مضاربت دخی مخلوق
 ایولر و خیر لولر راه قوم و طریق مستقیم و مطلوب
 حقیقی قدیم جانیته هدایت و دلالت ایدر بچیلر علمای
 عاملین و مشایخ کاملین در و بونلرک غیر سیلیمک
 مانجیدر یعنی پانچ سائر مخلوقه نسبتله نه مرتبه اونی ایه
 خیر الناس ر جلان عالم لم و متعلم و سائر الناس پانچ
 لا خیر فیهم حدیث شریفی مصداقنه غیر متعلم و عالم
 بی عمل و دخی عالم ربانی و عالم عامل و متعلم کامل اولان
 پادشاه و مرشد لره نسبتله پانچ منزله سنده در ریس عوام
 عوام دخی بونلره نسبتله مانجک همجی مرتبه سنده اولور
 بو سنده محسنات بدیعیه دن ایکی مصراع میانشده تقابل واردر

واذا كنت المقدم فلا

تخرج في الحرب من الزمان

واذا كنت له وادعاطفه در کنت ده اولان نام خطاب

عوام همواره اولان
 اضافت مشبه یک مشبهه
 اضافتی قبیلندند زریرا
 عربیده اصلی العوام
 کالهموم در
 ملا

کی

کن لفظینک اسمیدر المقدم نصب ایلد کنت جنگ خبریدر
 والف لامی اذ عار عسیدر ایچوندر یا خود کاملیت انعام انجک
 استغراقه حمل اولنه خاتم الجواد کبی مقدم کسر میم ایلد صنیع
 مبالغه دن کثیر الاقدام اولان شجاع معناسنه در میند او موقه
 کبی که کثیر الهدیته و کثیر العطا معناسنه در تخرج اذ کنت
 شتر لنگ جوابیدر فلا تخرج باب رابع دن جزع کت نهی حاضریدر
 اضطراب ایتمه خبرایت دیکدر بعضی نسخه فلا تخرج
 بیرینه فلا تلوی واقع اولمدر یانک وجود ضرورت در
 ایچوندر و بونلرک بایدن فعل مضارع نهی حاضر
 اولوب لایلولی علی اید دن ما خود در بر کیه میل
 ایتد دیکدر پس بورا فلا تلوی اعراض قیل جانب
 آخره میل ایلد دیکدر فی الحرب فی فلا تخرج کلمه سنده
 متعلقدر حرب قتال و جنگ معناسنه در من الزمان
 من اجلیه و بورا حذف کوز دیلوب تقدیر من اجل
 الزمان دیکر اولور زمان فنیج راه مهمله و فتح با ایلد بکون
 با ایلد لغتدر غبار و قتال معناسنه معلوم بیور یلا که
 حرب دن مراد یا حرب صوریدر یا خود حرب معنوبدر
 حرب صوری کفار بد کمر دار ایلد حرب و قتال و جنگ
 و عدالدر اما حرب معنوب نفس و شیطانی ایلد مجازله و مجازیدر

و بویکی معنایی اراحم به شاهد حدیث شریفه وارد آمدند
رسول اکرم صلی علیه وسلم بیدر لاشترال من آمن
من آمن یقاتلون علی الحق من آمن الی یوم القیمه
 بناد علی ذلک علما حدیثک بعضیله من آمن من آمن
 کفار لایم ایله مقاتله ایدن من آمن من آمن من آمن من آمن
 پس بونلرک محارب و مقاتله لر صورتیه اولور و بعضیله
 امر معروف و نهی منکر ایدن علما و عاملین و نفس و شیعه
 ایله جهاد ایدن زهاد و عاملین در که آنلر من آمن من آمن من آمن
 قائم و حدود و حدانیه بی اجماع دائم در لر پس بونلرک
 محارب لر معنویه اولور بونلرک کوره معنای بیت و یک اولور که
 قیچ سن کفار لایم یک محارب صورتیه سنده کثیر الاقدام
 اولاسن صقن اول حربه کفار بنده کز دارک اذا و جفا شدن
 جزع ایتمه یعنی روگردان اولوب شهرتم اولمه یا خود قیچ
 سن امر معروف و نهی منکر محارب معنویه سنده کثیر الاقدام
 اولاسن صقن ادا ایتدن ظهور ایدن عباد تصور دن یعنی
 امره عدم امتثال و نهی دن عدم اجتناب لر ان بعدن جزع
 ایتمه و جاد لهم بالشی های احسن آیت جلیله سی مصداقچه
 خصلت صغه ایله امر معروف و نهی منکر محارب قیلوب اذا
 و جفا لرینه تحمل ایله یا خود نفس و شیعه یک محارب معنویه سنده

یعنی کونا کون و شوسه و خواطر ایله اذا و جفا لرینه طاعت
 عقه کثیر الاقدام اولاسن صقن انباره ایله کلر غبار خواطر
 و قیام و شوسه دن جزع ایتمه یعنی کثیر الاقدام و غیر
 الایهام اولوب کوشش ایله یک عبادات خدا و طاعت
 کبریا دن رو بقفا اولمه پس و شوسه سنده بر سر بودر که
 اگر خصلت اصلیه کده سعید ایک من آمن من آمن من آمن
 و عکس ترکی سکا ضرر ویرنه شقی ایک فائده ویرنه
 دیو و شوسه ویرنه پس عاقله واجب و لازمدر که بودر که
 دفع و منع ایدوب بزر متقضای عبودیت مأمورات
 الهیه به امتثال و جمیع مناهیدن اجتناب ایله رقیبت ایدوب
انا عبد من عبیده و مطهر تحت امره و سیه ویه خفی
 اولمیه که اصحاب کرام رسول الله علیه الصلاه و السلام
 عباد الله بشا قه تحمیلین مت هد قیلوب یا رسول الله
 جناب حضرت منبج مقدریت سنک ماضی و مستقبل
 کناهای عفو و مغفرت ایله سکا کرم مالانهایه و احسان
 بی غایه ایتمیکن نفس نفیس بوزینه مشا قدر ارافه
 و بومرتبه شعبی قند و قابکدن ازاله دارا به بوزینه
 اولمازی دید کلر زنده افلاکون عبدا شکو پیر شده
 صلی علیه وسلم بویتمه صنایع بدیعتیه دن مقدم

و اذا ابصره ت منار هدی

فاظهر فردا فوق الشیخ

و اذا اصر وادعا طفره در ابصره فعل ماضی فی طفره کوز
و قلب ایله کوریک مفاکسه اولان ابصره دن ما خود
منار هدی مضاف و مضاف الیه ابصره مفعولید
منار فتح میم ایله اصلی مفعول و زنی اوزره منور ایدی
وادی الله قلب اولندر منار شول مکانه دینور آنده
نور اوله دیو لدر کنار زنده بزار افقید اوضع اولنان
علامتک اسهید رس لک آنی روایت استیکه طریقی
مستقیمه استدلال ایدوب کینه بعضیده مفاکسه ثانی به
کوره منار مناره نک جمیعدر دیش هدی اولان
تنوین تعظیم ایچوندر فاطمه شرطک جوابیدر اظه
باب ثالثدن اولوب ظهوردن ما خود امر در استیلا
ایله یا خود عالی و غالب اولدیکدر اولکنه کوره با ایله
استعمال اولنوب فاطمه به دینور ایکنی به کوره علی ایله
استعمال اولنوب فاطمه علیه دینور اما بورام عائی
ترک اولنوب ضرورت و زن ایچون استعماله رعایه

اولما شد

اولما شد فردا فاطمه امرک فاعلند خالدر فردا لکن
مفاکسه فوق الشیخ فاطمه کلمه شک ظریفدر فوق
تحتہ مقابله در الشیخ فاطمه شک و با موعده شک فتحی
ایله هر شنه شک و شکنه دینور بورام مراد مرتبه استوار
وزنه اعتدال دن مستعار در معنای بیت علم و علمه
سعی و کوشش قیدوب راه حقن ظهور ایدن ازاله
صبر و تحمل قلدر قد نصکره شول زمانه سن راه هدایتک
نورینک محل و مکانی اولان اهل اللهی کوره سن با خود
راه هدایتک علامتک برین کوره سن بس سن یا لکن اولدر شک
حالده خیر الامور او کلمتها حدیث شریفی مفسد افنی اول
هدایتک و سطی بالا سنده عالی و اول هدی اول یعنی راه
قویم و طریق مستقیم افراط و تفریطدن عاری و تشبیه
و تعظیمیدن بزر اولوب عقائد و اخلاق و احوال
و افعال و اموال و وسط طریق در راه اعتدال اوزره
و قنار ایله مثلا اعتقاد لیس کمنله شئی و هو السمع
العلیم آیت جلیله سی مفسد افنی تشبیه ایله تشبیه میانینی
طوتمق و مذهب جبر ایله قدر میاننده کتمک و جود و بنی
بخل ایله تشبیه برار اسنده یوزمک کبی بمصادرک حضرتلری
انوار التوفیق یلده و بدیکه جابر رضی الله عنه دن روایت

قیلند که جابر رضی عنہ بیور بر کون سردر کائنات
 علیه افضل الصلوات بنم آرامند او تور ایدیل
 بر او غلان کلوب یا رسول الله والدم سندن بر کیمیک
 کو ملک استر علی دیدل حضرتک یا ننده بر زان دونه نمانده
 بر ساعتدن بر ساعتدک صبرایت صکره دون نزه
 کل دیو بیور دل او غلان دخی والد سته کیدوب سولیدی
 والد سنی وار حضرت رسول الله سولیدی والد هم ارقلده
 اولان دخی استر او غلان کلوب حضرت رسول اکرم
 صلی علیه وسلم بو سوز سولینی حضرت سیرور انبیا
 و رسول کبریا علیه افضل التی یا دخی بلا توقف فانه
 سعادتنه کیدوب ارقه سنده اولان قیصنی اخراج
 ایدوب او غلانه ویردوب فانه سعادت نلرنده عریان
 او تور دل نماز وقتی اولنی حضرت بلال اذان ویردیل
 اصحاب کرام ذیل الاحترام حضرت سلاطین نماز
 حیقمه مترقب و منتظر اولدیلر عریانلق سبندن نماز
 حیقمدر جناب حضرت خدا جلاد علای بو آیتی اینزال
 ایدوب بیور دی و لا تجعل یدک مقلودة الی عنفک
 جیم الی بو بنکه بغایت قیلمه و لا تبسطها کل البسط
 وانی در کل اخیق ایله اجمه بو ایکی جمله تمثیلده رنجیل

و تخیل

و شمعیک تخیلی و مبدی رک اسرافتی و بونلردن نهی
 و اقتضای ایله آمدور و بونلرک مابیننی کرمدر یعنی تخیل
 مفتیلده تقصیف اولمه و عنوانی استر ایله منعوت اولمه
 فتقعد ملوما یر بر الله تعالی فتنده و خلق یا ننده اسراف
 و تبذیر و سوء تدبیر بسبیله ملامت اولنمش اولورسن
 فحسورا در مانده و محتاج که اصلا بر زادک اولمیه
 و دخی اقتصاد و لا تجهر بصلوئیک و لا تخافن
 بهما و ابتنغ بین ذلک سبیلاییت جلیله سی صد اقبه
 حیثیت و صدا و تکلم و ادا و جهر ایله اخفا را سنی
 التزام ایتمک مستحیدر این سیرین حضرت نلرنده زرایت
 اولور که بو ایست جلیله نلرنده صکره فخر عالم صلی
 علیه وسلم ابو بکر رضی عنده و از دل یا قدیکه قران
 جلیل ال فی اخفا ایله تلاوت ایدر صکره عمر رضی الله
 عنده شریف بیور و ب کوردیکه جهر ایله قرائت
 ایدر بعده ابو بکر رضی الله عنده نیچون اخفا ایله
 او تورسن دیو بیور دقده حضرت ابی بکر عالم السیر
 و الخفایا اولان حضرت خدا بنم مناجات و ندامی
 اسمع در دیو جواب ویردیل و عمر رضی الله عنده
 جهر قوی ایله تلاوت ایدرسن دیو بیور دقده شریف

طرز و خواب غفلتده اولنلر ایقانه ایدر روم دیدی
حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابوبکر حضرت زبیر
ارفع صوتک قليلا و حضرت عمره اخفض صوتک کلام
معجز نظر منته اقتصا و ايله تنبيه بيورد و اقصه
مشیک و اخفض من صوتک ان انکر الاضواء نصوت
الخير نفس که بمنه اثارت بيورد بیلر شیخ اکبر قدس
سره حضرت لری التذیرات الالهیه فی المملكة الانسانیة
نام کتاب مستطی بنده بیور که بر کون رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم ایکی نقلنک بر منقطع اولوب بری
قزعه بشکدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دخی
عدالت ایچون حافیا بیورد بیلر نه بو کتابده بیور که
عدالت جمیع اشیا سارییه در پس سن عدل و عدالتی
نفسه و اهل و اصحاب و عبید و کلام و افعاله نه هرا
و باطنیا حاکم قیل انتهى

واذا اشتاق قلبك لنفسك وحديث

الما بالشوق المقتلج

و ادا واد عاطفه در اذا شرطیه در اشتاقت ماضی
مفرد مؤنث صیغه سیدر ماخیزی باب اولدن
شوق در شوق و اشتیاق لغته نفسک بر شیمی

چکنور

چکنوب آرزو ایتمنه دینور اصطلاحده قلبک بر غایبه
تو جبهه دیر له نفس اشتاقت کلمه سنک فاعلیه تنوینی
تکنیه و تنوین ایچوندر نفس بورام روح معناسنه در
نفسک تفصیلی طلب ایدن علی بن سینا ک نفی
قصیده سنک شعر طریقه نظر ایده و جدت شعر طک جوابیه
و جدت واد و جیم و دالک فتی له یله ماضی مفرد مؤنث
غایبه در ضم واد ایلر بولمق معناسنه اولان وجوددن
ماخوذ در و جدت مطلقوبه و جود وادینور قیمن مطلقوبی
بولر یا خود و جودان دن ماخوذ در و جدت ضالته
قین یتو کنی بولر بورام معناسه اول شیرین اولو
الما و جدت کلمه سنک مفعولیدر تنوینی نفس
کلمه سنک تنوینی کبیر الم و جع معناسنه در بالشوق
باسبیت ایچون اولوب و جدت کلمه سنه متعلقدر
بعضیلری الف لامنی مضاف الیه دن عوض قیلوب
تقدیرن سبب شوقیه دیمکدر دیوب غیرینی
نفسه را جعدر دیش المقتلج لغته مجرور الشوق نکر
صغیر مقتلج باب افتعالده اسم فاعلدر شدید معناسنه
کسر لام ایلر راجل و عیج دینور شدید معناسنه معناسنه
قین نفس مطلقوبه اشتیاق و زیاده میل و آرزو ایتمه

خفی اولمیه که بو تقدیر بادر
مستفاد در مساله

طَرْدُ و خواب غفلتده اولندلر ایقاظ ایدر و دم دیدی
حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابوبکر حضرت زبیر
ارفع صوتک قلیلاً و حضرت عمره اخفض صوتک کلام
معجز نظر منده اقتصاد ایلله تنبیه بیورد و اقصه
مشیک و اخفض من صوتک ان انکر الاضواء نصوت
الکحیر نفس کریمه اثارت بیوردیلر شیخ اکبر قدس
سره حضرت زکریا القدر بیرات الالهیه فی المملکة الانسانیة
نام کتاب مستطابنده بیور که بر کون رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم ایکی نعلنک بر منقطع اولوب بری
قزعه بشلدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دخی
عدالت ایچون حایا یوردیلر نیه بو کتابده بیور که
عدالت جمیع اشیا سارییه در پس سن عدل و عدالتی
نفسه و اهل و اصحاب و عبید و کلام و افعالکده هر
و باطنیا حاکم قیل انتهى

و اذا اشتاق قلبك لنفسك وحديث
الما بالشوق المقتلج

و اذام واد عاطفه در اذ شرطیه در اشتاق ماضی
مفرد مؤنث صیغه کسیدر ماخیزی باب اولدن
شوق در شوق و اشتیاق لغته نفسک بر شیی

چکنور

چکنوب آرزو ایتمه دینور اصطلاحه قلبک بر غائبه
تو جهنده دیر لر نفس اشتاق کلمه سنک فاعلیدر تنوینی
تکنید و تنوین ایچوندر نفس بورام روح معنا سنه در
نفسک تفصیلی طلب ایدن علی بن سینا کلمه نفسیه
قصیده سنک شعر طریقه نظر ایده و جدت شعر طک جوابده
و جدت واد و جیم و دالک فتی له یله ماضی مفرد مؤنث
غائبه در ضم واد ایلله بولمق معنا سنه اولان وجود دن
ماخوذ در و جد اقلوب و جود دینور قیچن مطلوبی
بول یا خود و جدان دن ماخوذ در و جد ضالته
قین یتو کنی بول بورام معنای اول شیرین اولو
الما و جدت کلمه سنک مفعولیدر و تنوینی نفس
کلمه سنک تنوینی کبیر الم و جع معنا سنه در بالشوق
با سببیت ایچون اولوب و جدت کلمه سنه متعلقدر
بعضیلدی الف لامنی مضاف الیه دن عوض قیلوب
تقدیر من سبب شوقها دیمکدر دیوب ضمیر منی
نفسه را جعدر دیمش مقتلج لفظ مجرور بالشوق
صغیر مقتلج باب افتعالده اسم فاعلدر شدیدر معنای
کسر لام ایلله راجل عالج دینور شدیدر معنای بیت
قین نفس مطلوبیه اشتیاق و زیاده میل و آرزو ایتمه

خفی اولمکه بو تقدیر بادر
مستفاد در مملک

اول نفس اشتیاق و میل شد بر سبیل المکنه
 بولور زیرا اشتیاق بر نازکی در که طرقت قلبه
 سبب اولوب الم ناک اولور مشتاقان جناب کبریا
 و آرزو کنان دیدار و لقاء فردوسی اعلام اگر چه پیش
 جمال خدادن بر آن محب و مهجور قال له اهل دوزخ
 نازدن استغاثه ایله کلر کبی انله دخی جنت فردوسه
 اولیله استغاثه ایدر له حاصلی چنان فراق یاردن
 صمیم و ناز قرب و تقربه خلده و چنان و نعیم اولور
 محبتات بدیعتیه دن اشتیاق ایله شوق میاننده
 جناس اشتیاق دارد

و نایا الحسنه ضاحکه

و تمام الضحک علی الفی

و نایا اولان و او عاطفه در نایا تقدیر امر فوج مبتدا
 الحسنیه مضافه الحن دخی موصوف محذوف
 صفتیدر تقدیر المرأة الحسنه دیکر نایا فتم نایا
 منته ایله ثنیه تک جمعیدر عطا یا عطیه کبی انکه
 اوک دیشله مینه ثنیه یا ننده اولانله رباعیه و بوند
 اوته اولانله نایا دینور جمعه نره رباعیات
 و انیاب دینور حسن و حمراء و زنی اوزره اخنک

موتند

موتند بر آس و زخم قصر ایله اوفونماید رضا حکه
 مبتدا انک خبریدر ضاحکه اسم فاعله و تمام نایا
 اوزرینه معطوفدر الضحک به مضافه در یا خود
 ضاحکه تک ضمیرندن و او حالیه در تمام نقصان
 ایله مضاد در کمال معناسنه علی الفی طرف مستقر
 و جمله کسی مبتدا انک خبریدر و بعضی شرح علی
 بورام تعلیل و استعانت و مصاحبت ایچون اولوق
 محتمل در دیشل لکن بوا حتمالاته کوره بنیه مفاده
 کوز یا قیشور نایا مکه محتاجدر فلج فتحه لرید باب
 رابعدن مصدر در دیشل کز بریر برندن تباعده
 معناسنه در و بویه اولان دیشلر فی سندن عده
 اولور معنای بیت دخی امرأه حسن انک اوک
 دیشلری ضاحکه در حال بوکه صمیمک تمام و کمالی
 دیشلر بریر برندن شبرک و تباعده اوزره اولمقد
 و بو حالت دیشله نسبت ایله غایت کوز لر
 بعضیلر حسن دن مراد خیرات حسان و قاصرات
 الطرف اولان حوران چنان اولوق احتمالدر دینوب
 بنیه شوکونه معنادیر که عاشقین و مشتاقینه و راه
 حقه علم و عمل تحصیل ایدوب رضا شرعی ایچون

سعی و کوشش ایدن متعینه حیرات حسان اشنان
 مغلوبه اید تبسم نام و خنک دل آرا اید دها نلرک
 کن در د خندان و خنده لردن درون جنان انوار
 اید ملکان اولور بعضی در خندان مراد صور حسنه
 روحانی و خیرات حسان علوم معانی و ثنایا دن مراد
 در بر عرفانی و لای الی اسرار نهانی اولوب فلم
 اوزره تمام ضحکدن مراد زیاده شکست اولوب
 اصحابک غیوثه ظهور قبلمه سندن عبارات اولور
 حتی اصل تا بویل است از تکه و فیهن قاطرات
 الطرف لم یطهرهن اش قبلمه ولا جان آیت
 که می کشد بومعانی آرام قیلد یلر دیش بوسینه
 محنت بدیعته دن مفرداشک میا شده مراعات
 النظر واردر

و عیاب الاسرار اجتماعت

بامانتهما تحت الشرح

عیاب واد عاطفه در عیاب لفظ مرفوع مبتدادر
 عیاب کسر عین سهله و یا ثنیه تحتیه اید بزرگ
 شهاب عینه نک جمیدر عینه دریدن یا بد قلدی
 نگینه به دینور و جاده دان دینلان قاید که در و نه

بلفظ

بعض لطیف ثیاب قونور الاسرار لفظ مجرور
 عیاب نک مضاف الیه میدر اسرار ترک جمیدر
 ستر کتم اولمانه سنه به دینور اصطلاحه ستر
 اوزراک متاعردن معانی باطنیدر دیو تعریف ایدر
 بعض نسخده الاسرار اجتماعت بیرینه السه قد اجتماعت
 واقع اولمشدر بو کاکوره الف لامی استغراقه جمله محاجره
 زیر امر جمع اولمقله صالح اولما زتا مثل قد تحقیق
 ایچدنر اجتماعت کلمه سنگ تختده مستر ضمیر عیابه
 عائددر اجتماعت مانعی مفرد مؤنث غائبه صیفه سیدر
 بامانتهما باع معانیه اولوب اجتماعت فعله متعلقه
 ضمیر اسرار عائددر بعضیله بو رام مضاف محذوفه
 تقدیر بدوی امانتهما دیکدر دیش امانت
 طوع غریبق معانیه مصدر در خیانتک ضمه دیر تحت
 الشرح مضاف مضاف الیه اجتماعتک فاعلندن
 حالدر تقدیر کائنه تحت الشرح دیکدر یا خود
 بامانتهما به صفتدر تقدیری بامانتهما کائنه تحت
 الشرح دیکدر تحت فوق نک ضمه دیر شرح فتح لریله
 معانیه باعنه دینور معانی است دخی اسرار النهیه
 یکبه لمر امانتهما ایدله بیلده بانک تختده اولدنی حالده

جمع اول در پا خود معنای بیت سیر بکجه لمر باغک
 تحتند اولان امانت صاحب لریله بیلده تحقیق جمع
 اولدر دیمکدر معلوم اولاکه بوبیتک مناسنده
 شتر اعدن بعضی محققین بویله تحقیق ایدوب بیور که
عیاب اسرار دن مراد قلوب الا حار خزان الکرار
 مصدر افعی اصرار اولان عارفینک قلوب سیر با خود
 کند و لمر بیدر و امانت بورام رحل عدل ده عدل
 عادل مناسنده اولدنی کبی امین مناسنده در شرح ده
 مراد و قایه و ضبط در پس بوار احر لره کوره مناسر بیت
 شویله اولور که عارفینک کند و لمر و قایه قلوبی با خود
 اسرار الهی خزان شنی اولان عارفینک کند و لمر و قایه
 تحتند اولیجی یعنی اول اسرار و قایه و کتم ایدن
 امیندر ایلده بیلده جمع اولدیلر و انده کشف اسرار
 ایلدیلر و اسرار کتم و قایه ایتمیندر ایلده جمع اولدیلر
 و اسرار و کشف ایتدیلر سیر کازردنی و سیر کازردنی
 منتقلدر که ابو هریره رضی عنه بیور در حضرت
 رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه بنش طغارجق
 علم او کثر ثوب ایکینی خلقه تعلیم ایلدم اگر او جنی
 دخی الظهار انقسم بنی سنک ز ایدر لمر ایدر بنزیدن

الحکم

اصم ابو هریره دن روایت ایدر که خلق بکا جوق حدیث
 نقل ایدر سن دیر لمر الله حقیق دن اگر حضرت رسول الله
 ایشند و ملک جمله سنی سولیم بکا اولدر رنج اشکنجه
 ایدر لمر ایدر عقلایه خلق اولمیه که ابو هریره رضی الله
 تعالی عنه حضرت رسول الله ملک مجلس و حضور عالیدرین
 بر آن تک اولمیان صاحب ستر اولوب علم
 مکنون اخذ ایدر ایدر بویله اولان علم مکنونک صاحب
 بنجه همدن اشکنجه ایلده اولوم و سنکسار اولمغه شایان
 اولور جواب دیزوب دیدیلر که بو علم مکنونک مناسی
 بغایت غامض و ناسک عقولنه کنجیده اولمسی دخی
 مشکل و بیلده کلرندن خارج بر علم شریف اولمقله صاحب
 تکفیر بلکه قتلنه سعی ایدر لمر

والرفق نیدوم لصاحبه
 والحرق یصیر الی الذریج

والرفق وادعایه در الرفق مبتدا در رفق باب اولدر
 عنفک مقابلدر لطافت و ملایمت مناسنده نیدوم باب
 اولدر صیغه مضارعک مذکر غائبدر تحتند رفقه غایبه
 اولان ضمیر فاعیلدر نیدوم مع فاعله محلا مرفوع مبتدا
 خبریدر مبتدا مع خبره بیت سابقه عیاب اوزرینه عطف

اول نور لصاحبه لام يروم به متعلقه در خبر مجرور رفته
 راجع در الحرق الرقيق اوزرينه معطوفه در الحرق مبتدأ در
 حرق ضم حاء مهملة وسكون را ايله عنف معنائه در بصير
 مبتدأ انك خبر يدر و حرق ايله رقيق مياننده محسنانه
 طباق دارد در الى الكبرج بصير به متعلقه راجع فتحه ليريه
 باب ثانی در فتنه دف و قتل معنائه در رانك
 فتحه ضرورت وزن ايجوند را اصل سكون ايله ايدر
 معنائه بيت دف رقيق و ملايمت صاحبی ايجون دائم
 اولور و عنف شدت دف و خصومه سبب اولور
 يعنى ان الله رقيق يحب الرقيق و يعطى على الرقيق بالاعطى
 على العنف حديث شريفى مصداقني رقيق و ملايمت به خوب
 سيرت و بر لطيف طبيعت در كه حسن قبايسى و لطف و اناري
 صاحبته دائم و باقى اولور و عنف به سيرت قبيله و به خصلت
 خبيثه در كه فتنه دف سبب و نهايتي اختلال و خصومه
 متقلب اولور و الحاصل ان الله يحب الرقيق في الامر كله
 حديث شريفى مصداقني شريفى مصداقني عاقبت كار كن
 لافقت و صفا ايله استراري انديشه قلوب جميع امور كده
 رقيق و ملايمت او تا كنند از اوله كه دنيا و عقبا صفا اند
 صفا بور فتنه اولاجفى بمراد رقيق اوليه كه بوبيت رعا

بو معنائه كونه فوائد دينويه و منافع دعوائه اخرويه
 حاد و شامل اولديه ناظم قدس سره حضرت تكميل بونكه
 قصيده سنك نهايتنه و اصل اولد قد ففكه يا ايها
 الذين امنوا صلوا عليه وسلموا تسليما نص شريف
 و امر منيفنه اقتدا ايدوب رسول الكرم و نبى محترم
 صلى الله تعالى عليه وسلم صلوات شريفه ايله ابتدا
 قيلدر

صلوات الله على المهدي

الهادي الناس الى النجى

صلوات لفظ مرفوع مبتدأ اولوب لفظه الله مضافه
 صلوات فتحات در زنى اوزره صلوة كلمه سنك جمعيه در
 امام قشير رضى الله عنه حضرت تكميل رساله شريفه شده
 بيورر كه صلوات الله تعالى دن نبى محترم صلى الله عليه
 وسلمك غير سینه رحمت نبى مكرمته تشریف و زياده
 مكرمته در ابو العاليه حضرت تكميل ديكه الله تعالى انك
 نبى سى اوزرينه صلوات على المهدي طرف مستقر اولوب
 جمله سى مبتدأ انك خبر يدر رهندي فتح ميم و سكون
 يا ايله اسم مفعول در اعلنده مهدي قائله رقيق اوليه كه
 مهديك ياسى مطراغ ثابتي به دور ابد ر الهادى تقدير مجرور

صلواتى ملائكه عند خدائهم
 و ملائكه عند ملائكتهم
 و ملائكه عند ملائكتهم
 و ملائكه عند ملائكتهم

المهدی تنک صفیدر یادرس بهایت دن ما خودا کم
 فاعل در دلالت ایدیی و یکدر الناس نصب ایلده
 یادرس تنک مفعولیدر یا خود جبر ایلده الهادینک مضاف
 الیه میدر بودخی مضاف یادرس تنک مفعولی اولور الی النهج
 یادرس به متعلقه رشج فتح نون دفتح یا ایلده طریق مستقیم
 مضافه در سکون یا ایلده اولور مضاف بیت الله تعالی تنک
 صلواتی خلقی طریق مستقیم دراه قویمه دلالت ایدیی
 مهدی اولان رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تنک
 اوزرینه اولسون و یکدر بود جمله صورته خبر لکن مضاف
 انش در صورت ارجبارم ایراد تنک نکته سی صلوات
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اوزرینه وقوعنده مبالغه
 قصد ایچدن کویا اول سنکوات هر بار ثابته و دائمه در
 دیو وقوعنده خبر ویردر پس انک امتنه غم دیوب
 اغتنام دشان عالی سنه اهنام ایدنده کوره نام
 نامی واسم سامیمی ذکر اولندی بی کسی صلی الله علیه وسلم
 دیدیکدن ماعدا صبح و شب خند بار یا هزار بار صلواتی
 ادا روح لطیفه اید ایدوب شفاعت کبر الیرینی رجا اید
 ناظم قدس سره حضرت در اذ صلیتم فقموا حدیث شریفی
 مفصله فخر اصحاب کرام دور الاحرام صلاته شروع ایدوب سید

دابی بکیر فی سیرته
 و لسان مقالتیه الکلیج

دابی بکیر و او عطفه در ابی بکیر بیت سابقه اولان
 المهدی اوزرینه عطف اول نور فی سیرته مؤخر الکلیج به
 متعلقه و مضاف الیه اولان ضمیر بیت سابقه اولان
 مهدر و یادرس به عائد در سیرت کسر سین ایلده حمیده
 و ذمیمه اولان طریقه دیر له و صفت و خلق و عاده دخی
 دینور جمعه کسر سین دفتح یا ایلده سیر دیر لسان ده
 اولان و اداسانی سیرت اوزرینه عطف ایچوندر
 لسان دخی مقالتیه به مضافه مقالتیه به مضافه مقالتیه
 دخی مهدر به عائد اولان ضمیره مضافه مقالتیه قول
 مضافه الکلیج خبر ایلده ابی بکیر صفیدر رشج فتح لام
 و کسر یا ایلده صفت مشبیه در بر شیشه حریص و مداوم
 اولمغه دینور مضاف بیت دخی الله تعالی تنک صلواتی ابی
 بکیر رضی الله عنه تنک اوزرینه اولسون که عاهد و مهدر
 اولان رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سیرت و طریقه
 و قول و مقاله حدیث تنک لانی اولوب مؤمنده
 تکلم و ایصال قیامه حریص و مداوم اید یله ناظم حضرت تنک
 بود و صاف ایلده و صغریه سبب سائر اصحاب کرام

دور الا فزاهد زياره لکنی اشعار در معلوم بیوریکه
 امام محی السنه رحمه الله شرح السنه بویله بیوریکه
 ابوبکر رضی الله عنہم اسم شریفیله عبد الله ولقب
 منیفیله عتیق و صدیق دریدر لر ابو حنیفه عثمان
 انعمت زمین و مکه نافه مشکش شیرابی قحافه
 و نسب سعادتکری بو ترتیب اوزره در عبد الله بن
 عثمان بن عامر بن عمرو بن کعب بن سعد بن تميم بن
 مره در حضرت سید بنی آدم محترم صلی الله علیه وسلم
 ایلد مره جمع اولور لر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 ایکی سنه سکره جماد الاول الا فرقه تک اخرنزه اثنتین کونی
 هجرتک اول او جنجی سنه سی رحلت کره دار بقا
 بیور دیلر سن شریفیله حضرت رسول الله صلی
 شریفیله بنی نیشدر بنی محترم صلی الله علیه وسلم
 ایلد بیلد بیت سعادتنده دفن اولندن سیر کازر و
 روایت اولنور که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 بیور دیلر که هیچ بر کسنه بی اسلامه دعوت ایتمدم
 الا که اولن افره تردد ایلدر انجی ابوبکر که فی الحال
 تصدیق ایدوب مسلمان اولدی و حضرت رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم جمیع حالنده تصدیق ایدوب

خلاصه و جملہ اخبار و بیانات
 و تفسیر و تخریص و تفسیر
 و تفسیر و تخریص و تفسیر

ابوبکر

ابوبکر الصدیق دیر لر ایدر کند و لر با بال لر والد لر
 زوجہ لر او غللمی قیز لر با بکله شرفیاب اسلام
 اولدیلر بوسادت بو ذات شریفه میترا اولدر و شرف
 و فضیلتی اخصادن بیرون و اخرون در محاسن بشریه
 اولان علم و شجاعت و ذکا و جود و سخا و تلاوت قرأت
 قرآنیه و یکتا و صاحب کرامت سننی اعلم و دانا
 و تعبیر منامند جمله دینی پیمتا ایدر فضیلت و وارث
 اولان احادیث شریفه جو قدر جمله دن بهر خست
 الی بکر و عمر ایمان و بعضی کفر بهر انی لا رجو
 لامتی فی قبهم لابی بکر و عمر مال رجو کتم فی قول لا اله الا الله
 و بهر اما انک یا ابا بکر اول من یدخل الجنة من اتی
 حدیث شریفیله بر حسین بن فضل و مشکه بهر که
 ابوبکر رضی الله عنه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 صاحبی دکلر دیه کافر اولور زیارتانی اثنتین اذها
 فی القار اذ یقول بصاحبه لا تحزن ان الله معنا
 نص کریمنی انکار ایتمش اولور اما صاحب
 ایچون صاحبی دکلر ایدر دیو انکار ایتمه مبتدع اولور
 کافر اولماز و الحاصل علوتانی و سطوع بر یانی تعبیر
 صغیر و مراتب عالیله لرینک بیانی نطق و تقریر کلمه

وجميع اصحاب كرامك افضل اولاد نفعه اهل السنة
 و الجماعة اتفاق ايتشكر در رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم ابو بکر الصديق رضی الله عنه به زياده محبتی اولاد بی
 کبی ابو بکر رضی الله عنه دخی حضرت رسول الله
 پیر زنبه محبتی وار ایدی که آنک فو قنده محبتت اولماز
 دیدیلر حتی سیر کاز رو نمیده روایت اولنور که اؤیت
 کونا کون مشر کینه تحمل وقت بشریه دن بیرون
 اولمغین بر قاج کون بر کوشه در انزو اختیار سیر رشتی
 ایدر اعداد اصحاب کزین اوتوز طغوز اولدوقده
 حضرت ابی بکر صدیق رجاسیده حضرت سلیمان
 انبیایس پیر دخی خفا دن ظهور ایدوب حریم بیت
 الله وار دیلر حضرت بزرگوشه در قرار بیوروب ابو بکر
 صدیق رضی الله عنه اختیار قریش جمعیتنا معه قریب
 پیر دخی ایاغ اوزره طور در دیر خطبه بلیغه قرأت
 ایدوب کفار اسلام دعوت ایلدر عهد اسلامده
 اول قرأت اولنا خطبه اول ایدر کزده مکروه
 مشر کین اهل اسلام و دین اوزرینه یحجیم
 ایدوب عقبه بن ربیعہ لعین حضرت ابی بکر الصديق رضی الله عنه
 الوب اولدوقده اولدور که بزرگوشه مبارک یوزلرینه نعلین

ایله اول قدر اولدور که بزرگوشه یوزلرینه فرق
 اولماز ایدر نبی شیم قبیلده سی ایشیدوب حریم کلوب
 حضرت ابی بکر رضی الله عنه النذر الدیلر دیر کلمه مبارکه
 دؤلثیانه سنه کونور دیلر بر کون بهوش یا توب افشانه
 قریب کندویه کلمه کیده کمال محبتندن حضرت محمدک
 حالی نیجه اولدور دیر سوال ایدر اقرار بی و متعلقانی
 اغیزین طو توب سن بو حالده سن نینه حضرت محمدی
 دیکندن قوماز سن دیو ملائت ایتدیلر والده سی
 اقم خیز طعام اخضر ایدوب تکلیف نثار اول ایلدی
 حضرت یار غار ما دامکه حضرت سید الاخیار دن
 خبر دار اولمغیم طعامه آل اوزاشیق محالدر دیکمین
 اقم خیز اقم جمیل بنت خطب اؤینه واروب
 حضرت سوال ایلدر اقم جمیل دخی حضرت صدیق
 اکبره کلوب محبت و سلامت اوزره دار اؤرمده
 ایدر کلمه نبی خیر و بزرگوشه حضرت رسول الله
 طعام تناول ایتکه نذر ایتیم در دیوینه طعام
 رغبت ایتدیر ناجاز کیجه به دکر صبر ایدوب عالم
 ظلمانی اولدوقده حضرت صدیق ارقه لرینه آلوت ارقم
 خانه سنه کونور دیلر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

حضرت صدیقی در آغوشش ایده دوب یوزنی اویدر دستش
 خاطر ایده دوب قوا عید کریمه بر له تسلیمیت بیوردیلر
 حضرت ابی بکر رضی الله عنه خاکبار رسول الله یوز
 سوروب والده سنه اسلام نصیب اولمق ایچون
 دُعایر خیر لهرین رجا ایلدی حضرت خواجه کائنات
 درگاه قاضی الی جاته مناجات بیوردوب اقم فیرک
 اسلامه ملکین نیاز ایلدن اول خاتونده آنده حاضر
 ایدر فی الحال ترک کفر و شرک ایدهوب قبول طوق
 اسلام ایلدن بعد نکه ستم و ازار کفار و تحمل و اضطبار
 اونمق دأشده سندن خارج ایدر لایق برم حضرت فخر عالم
 صل الله علیه وسلم اصحاب سعادت انتساب ایله دار ارقم
 بر اکر قرار اختیار بیوردوب شریعت شریفه احکامینی
 خفیه رعایت بیوردیلر ان شاء تعالی بوقصه نیک
 تمامی حضرت عمر رضی الله عنهماک احوالی بیان اولندقه
 ذکر اولور

و ابی حفص ذکر منه

فی قصه ساریه النبی

و ابی حفص ابی بکر کبی بیت سابقه اولان مهذب اوزرینه
 عطف اولور و کرامته و اود عطفه دریا خود منجمه در

فلما

فلما ذهبوا واجتمعوا نفق کریمده اولدنی کبی عطفه
 اولدینه کوره حضرت ابی حفص کرامتی اوزرینه دخی
 الله تعالی نیک سلواتی اولمق لازم کلور بو تقدیرده
 سلواته تعظیماث مناسبی ویر ملک لازم کلور الله تعالی
 تعظیماث ساریه قصه سنه ناکره اولان کرامتی اوزرینه
 اولسون دیمک اولور کرامت عزت و شرف معنانه
 اما اصطلاح کلامیده دعوائ نبوته مقارن اولدنی
 حاله بر شخصیک جانیندن ظهور ایدن امر خارقه
 دینور انا دعوائ نبوته مقارن اولورسه معجزه اولور
 و شول امر خارقیکه ایمان و عمل صالحه مقارن اولمیه
 اکا استدراج دینور بعضی محققین معجزه و کرامتک
 میاننی فرق ایدهوب دیمشکه معجزه انبیایه مخصوصه در
 کرامت اولیا ایچون اولور و اولیا ایچون معجزه
 اولماز زیرا معجزه نیک و عوامه اقترانی شرطدر
 و کرامتک شرطی دعوائی ترکدر زیرا اول کرامتی
 ادعایا بتز و کرامتیه بر شئی قطع ایتز عالم ربانی
 جلال الدین دوانی علامه غفره رساله نقاشیک
 شرحنده معجزه نیک یدر شرطی تحریر ایدر بر سی الله
 تعالی نیک فعلی اولمق و بر خارق للعالم اولمق و بری

تختی به مقارن اولمق و بر دعوایه موافق اولمق
 و بر مکذب له اولمق و بر دعوایه موافق
 اولمق و بر مقارنه اولمق فی قصه سیاق و سباق
 مستفاد اولان ظاهره کلمه سنه متعلقه مع متعلقه
 کرامته نک صفتیدر قصه کسر قاف و تشدید صاد
 سهله ایلد نقض اثره دن ما خود در انک اثرینه
 تابع اولدر دیکر ساریه ضرورت وزن ایچو
 یا نسبت نک خفیفه او قونلیدر ولفظ مجرور
 قصه نک مفاد الیهی واقع اولوب الخارج به مضار
 اولدر بو تقدیر به منصرف اولور یا خود ساریه
 نصب ایلد غیر منصرف اولوب مابعدینه انشائیه
 او قونوت اعرابی محلا کوز دلملیدر بو تقدیر به
 الخلیج و بر ایلد ساریه نک صفتی اولور خلیج ضم فاء
 معجمه و ضم لام ایلد عزتدن بهر قومدر که عمر بن خطاب
 رضی الله عنه حضرتلدر حارث بن مالک بن النضره آنلری
 الی ق ایتمدر آنلره خلیج تسمیه سنک و جهی بودر که
 آنلره عذوان قبیله سندن اولوب مختلج و مقتر زادلدر
 خلیج دیریلر یا خود خلیج فاء معجمه و لامک فتیه لریلدر
 و چون یوز و مکندن و عبندن بهر که نک مکنلر اعرافیه

دینار
 و فتح حاو کسر لام ایلد خلیج مکنلری اغریان کسه در
 معنای بیت دخی الله تعالی نک صلواتی ساریه قصه سندن
 کرامتی ظاهر اولان ابی خفیفک اوزرینه اولسون بو کرامتی
 سائر کرامتندن مشهور اولمقد بونکله وصف ایلدر
 ساریه دن مراد ساریه بن زینم کنانی تابعیندن بزوات
 محترم ایدی حضرت عمر رضی الله عنه سر عسکر ایدوب
 نهاده غزایه کوندرمش ایدر چونکه ساریه حضرتلری
 نهاده دشمنه ملاقی اولدر اول کون جمعه ایدر حضرت
 عمر دخی منبر ایدر مکه دشمن بهر که دار و دار و جلد
 استنار ایدوب غلبه سودا سنده ایکن حضرت عمر دخی
 منبر دن کوروب منبر یا ساریه الجبل الجبل دیو
 ندا ایلدر بق بو کرامته که حضرت عمر مدینه منوره ده
 منبر اوزرنده و ساریه دشمنک قرشوند بنیلدر بر این
 یول جار ایکن ساریه ندا کرامت انتمایی کوش جان ایلد
 استماع و اصفا ایدوب قرآءه جلد کلوب و اصل اولدر
 بودخی جائزدر که حضرت رب العالمین حضرت عمر ایلد ساریه
 دقوشک میاشندن حجابی رفع ایدوب برل برلرینی کوشه
 و ساریه به نداسنی ایستدیره بونلرک مجموعی خارق عاده
 و کرامته در اشراق القوار مجیده منقولدر که حضرت عمر رضی الله

ساریه بن زینم کنانی الدینار
 عمر له ادرک بلا صیبه و کرمها الدینار
 کنانی اعلام الامانیه با اعلام العیالیه
 سه

عنهم کتبه لکن ابو حفص و تعبلی فاروق و نسب
شرفیلمن بو تر تیب اوزره عمر بن الخطاب بن تغیل بن
عبد الغری بن ریاح بن عبد الله بن قرط بن مخلد رزاج
بن کعب در رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایله کعب در جمع
اولدیلر حضرت عمر ک رضی الله عنهم شان شریفه قتی
چوق احادیث ضیفه وار در اطلاع طلب ایله کتب سیره
مراجعت ایله صاحب شریفه دیر که اسرایی بنزد و جابره
و تحریم خمر و مقام ابراهیم در حضرت عمر ک کلامه موافق
الله تعالی قرآن انزال ایندر د شام و عراق و مصر الله تعالی
انک ایچون فتح ایندر غن حقه و داوین تدوین ایله
آنه ناسی سوا یقلمن اوزره ترتیب ایندر و ضیائی
صلوات تراویح تنویر ایندر حیاء الی یومنا یا یومنا
بیرد ایا دین ناسنه اولان تاریخی اول ایندر و امیر المؤمنین
ایله ابتداء اول تسمیه اولندر و خاتمنک نقشی
کفی بالموت و اعطیا عمره ایله و ابوبکر صدیق رضی الله
عنه دن صکره افضل اولدر اقا کینیت اسلامن بر قاج
وجه اوزره نقل اولندر بر شیم و استادم علامه العالم
استاد بنی آدم الشیخ ابراهیم الحلی عامه الله تعالی بلطفه
الغنی و الجلی حضرت لکن منظومه سیرتیک شریفه بویه

نقل

نقل ایله که نبی محترم صلی الله علیه وسلم ولادت
شرفیه سنک قرن الثانی سنه سی ایله حضرت عمر رضی الله
عنه روایت ایله که همشیره مک ترک کفر ظلام ایله
شرفیاب اسلام اولد یغی بکار سیده اولمغین شریفه و حی
اتیش غنپ الشهادت ایله دب ان شت الخلفاء بنی
اسلامه خلعت دیو هزار عیانت ایله بر رتبه قربت ایله مک
خون روی مانند جو بیار روان روی زمین سیکلان
ایندر اول صاحب مناسبت بو مرکب نامتربادون غایت
ایله الم کیر اولوب اکره نزه بو از الرئی خدای بیجوز عیانت
ایتد یکیمز ایچون ایسه اگاه اولن اشهد ان لا اله الا الله
و اشهد ان محمد رسول الله دیوب الکدن کلنی
کیر و قومه یا عمر دیر بعد شعله نار غضیم مشتعل اولوب
ایچر داخل اولدم و شیمه بر کتاب مستطاب و اصل
اولدیکه در دنده بسم الله الرحمن الرحیم تحریر اولمش
ایدر بسم الله الرحمن الرحیم دیوب الرحمن الرحیم صفات
عنایت سیماته کلنی قرآت ایله دب در و نمه خوف و تکریم
المدن صحیفه مزبوره بیر رجوع قیلدم سببه الله مافی
السموات و الارض محتررا ایله او قویه قایمنا با الله

ورسوله فبقی کریمه رسیده اولوب وجود منده قبول السلام
 علامتله ظهور ایمانکله اشهد ان لا اله الا الله و اشهد
 ان محمدا رسول دیدم پس نبین خوفندن اختیایانله
 بی نیر و تکبیر ایلدیلر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم صفایم خلک استغنی جانینده بر سعادته خاده قرار
 بیورشلر ایدر صد مزار ادا اب ایلد و خوله اجبار
 ایدوب اول شمس وجود ضیاء نمودک باله سند ثابت
 اولان انجم هدایت اصحاب سعادت دن ایکی سی
 کلوب بازولر مدن طوئیلر که ذات خلقت مانت
 عالی نجته قریب اولدم صالحیوریکر دیو امرهایون
 نبوت مقرون صادر اولدقه اول ~~اصحاب~~ ایلدیلر
 اصحاب خلقت مانت نبی و شکرند زبانیات ایلدیلر
 حضور سعادت و دینگاه غنائینده امر و اچازتله
 طبعیجه زانو بنزمین جالس اولدم مبارک دعوت معجز
 بیورشلر یله مجمع ثبا بمی اخذ ایدوب بنی کند و یقرب
 کشیده بیوروب یا ابن الخطاب سن سالم اول اللهم
 اهد قلبه دیو دعا بیوریلر بنده خی اشهد ان لا اله الا الله
 و اشهد ان محمدا رسول و انک رسول الله دیدم

اصحاب کرام ذور الاحترامت دو خرم اولوب طریق
 مکه بی کلبانک تکبیر ایلدیلر انداز اولدیلر و اهل مکه
 بالجملة آواز تکبیری استماع ایدوب تحت ایتدیلر اول
 زمان برکه شرفیاب ایمان اوله ایمان و اسلامنی
 سیر و اخلا ایدوب ~~معه~~ معروفه یزید ایلد ماز ایدی اول
 حینده سیر و انشیر ایدر عدم کتم ایلد شهید هدایت دن
 بیرل بر بیرد و ارایدر انما اسلام ایلد مشرف اولدیم
 سولیدی اولدخی صوت اعلا ایلد ابن الخطاب اسلامه
 کیرد دیو شوق مکه ده فریاد ایدوب عزت دین قوت
 قریبیه قرین اولنجیه دک اهل مکه ایلد مضارب دین منک
 اولدم دیرر سیر کازر ندیده بو یکه نقل اولنور که حضرت
 حمزه نک اسلامندن اوج کون صکره سفهای قریش
 یوماخیو مادیین اسلامک ظهورندن غایت ایلد تا اتم
 اولوب یونک تدارکی امر نه عقد ایلد کلر انجمن مشاور
 نتیجه افکار فاسده لر حیات حضرتی ایلک انیمک ایدی
 بو خصوصی حضرت عمر غصده سینه دیر یلوب تبلیج منانه
 ایلد و مراعی انما متوجه اولوب اول نهکامده کرده
 اصحاب کرام ایلد حضرت علیه الصلوٰه والسلام ساکن اولدیلر
 خانه حمزه بن عبد المطلب یا خود اترقم بن ارقم خانه سینه

نجات
جمع ثقت
روایت
جمع راو

عزیمت ایلدیر بعضی نجات رود اولی حضرت عمر ک بواژه
اقدامه سبت ابو جهل ملعونک مقابله خدمتده یوز دوه ویک
وقیه سیم خاتم دیر مکه مشقه اولد بغیر دیشلر بیک وقیه دوش
فرق بیک اتجه دن عبارتدر القصة حضرت عمر صفایه وارد قدر
سعد بن ابی وقاصه راست کلوب حضرت عمره نه جابنه کیدر
مقلوبت نذر دیو سوال ایدوب اولد خن عزیمت اتیدوکی
کار پنجار تقریر ایلدی سغه حضرت عمره اولامقده مات
سقی واقده انکز نتیجه دیر میجکی متعین در فرضی حال اوزله
تسلیم ایده لم که بواژه منکره قدرت و ظفر بولمشکنر
آقا صکره شهبازان بنی عبید منافه نتیجه سندن فرغ
جانگی تخلیض نمکنیدر دیکجک حضرت عمر یا سوده بکزه رکه
سند خن سلمان اولمشین اول سنی قتل ایدوب بعده حضرت
محمد ک کویم دیوب تلج ایلدیر ماجدم ایدوب سعد دخی اسلامی
اظهرهار ایدوب اولد خن بی باک سسل سیف ایلدیر بنیدر نه
نیجه جمله اولوب آخر سعد یا عمر بن دکل همیشه ک فاطمه
وزوج سعید بن زید دخی سلمان اولمشدر در قارایسک
اندر قتل ایلدیر دیکجک حضرت عمر سعد شرک عجله ایلدیر همیشه
سی خانه سنه طوغر لیدی مکره اول ایا مده سوره طه نازل
اولوب فاطمه و سعید قرآءه اضمی بدن ختایب بن الارقی

خانه

خانه لرنه کنتر و ب تعلیم سوره منزه که ایدر لمر ایدر
حضرت عمر در خانه به کلوب بر صدر السماع ایتکین
بر مقدر از توقفت ایدوب شرع باب به آغاز ایلدی فاطمه
و سعید فرج باب ایدر حضرت عمر ایدوکنی بیلدوب ختایی
بسی سیر حم اخفا ایلدیر و سوره مکه کتابت اولنان صحیفه
شتر یغینی دخی کنر لیوب قایوبی آجدیر حضرت عمر ابجدو
کیروب نه او تور ایدر بکیز دیو سوال ایلدیر انکار ایلدیر جواب
ویر میچک سندر سلمان اولدی دیر کلری واقع ایمنس دیوب
غضب ایلدیر کربیان سعیدی طوئوب نیزه او در دگر کوه
اوستنه جوقوب قتل ایتک استدر فاطمه زوجین تخلیص
ایچون حضرت عمری کلک مراد ایدر یک حضرت عمر همیشه
صورتنه بر طبا نجه او زوت یوزنی خون الود ایلدی
اول صاحبه غیرت بو تهور بی ناکامدن حال مرتبه
منا لیه اولوب اگر نه بوجا لک خدا یه عبادت
ایتدو کنر ایچون ایسه بیل واکاه اولکده اشهد ان لا اله
الا اله و اشهد ان محمدا رسول الله علی ر غمک با عمر
شیمد نصکره سندن خن الگدن کلر وکی مرتبه جفا و اذا
ایله بنزد خن دین مبین او غور نه سیر و تختل ایده لوم محبوب
بی باک دبی بر و ابر کوشه او تور در حضرت عمره بو حالدن

زیاده انفعال کلوب سعیدی النور بر آفتی و اول دخی
 بهر گوشه به چکوب و زبانی افکار طالعی بعد زمان
 باشن قالدیروب ای بهشیره لطف ایلده اول صحیفه
 بکادیر کوریم دیون نضرع ایلدی سعید رضا دیر میوب
 حضرت عمر وجود مده قبول اسلام علامتله ظهور ایلدیور
 البته بکا اول صحیفه مکتومه بی کوسه کدیجک فاطمه
 مادامکه غسل ایدوب ازاله و شیخ جنابش انیمیه سن
 اول صحیفه لطیفه بی مشه قابلیت بولما رسدیکین
 حضرت عمر قلوب پاک غسل ایلدی حضرت عمر غشده
 مشغول ایکن جناب فاطمه به خطبات ایدوب قرانی
 هنوز کفر اوزره ایکن عمر دیر زمی سن دیوب فاطمه بی
 دیر رم امتیه دارمکه شمدیل مسلمان اولد دیر بعد الاغتسال
 حضرت عمر صحیفه شریفه بی الیه الوب بسم الله الرحمن
 الرحیم طه ما انزلنا عليك القرآن لتشتق الا انه کمره
 لمن یحشی تنزیلا ممن خلق الارض والسموات العلی
 الرحمن علی العرش استول بوحده دک قرأت ایدوب
 بویله کلام شریف سوبیلین تکذیدن غیر بی عبادت
 رواد کلدردیدی نوبت قرأت اول جهره بالقول
 فانه یعلم السه و احق الله لا اله الا هو الاسماء الحسنی

ایت کریمه سنه کلد کرده اشهد ان لا اله الا الله واشهد
 ان محمد عبده ورسوله دیوب اول صحیفه شریفه بی
 یوزنه و کوزنه شور دل جناب حضرت عمر ک اسلام
 کلد و کن کوریک تکبیر ایدوب گوشه اعتقادن ظهور
 ایلدی و منزه یا عمر سکا دون کیجه حضرت رسول الله
 صلی الله علیه وسلم اسلامنی یا شهد و یا خود ابی جهل
 ایلده تارید ایتمک رجاسنه حضرت باریبه نضرع و زبانی
 بیور مشد ایلدی عالمری سنک حقده قرین قبول
 اولمش دیوب بشیر ایلدی حضرت عمر یا جناب نبی
 حضرت دلالت آید دیور جا ایدوب جناب و سعید
 بن زید ز فاطمه حضرت علیه الصلوه والسلام اولد قلدی
 سعادتمانه به متوجه اولوب دق بابت اتیدیلر کیمبان
 اولان کمنه شکافدن حضرت عمر کوروب کلوب حضرت
 خبر دیر در جمل اصحاب یا رسول الله نعوذ بالله من شر
 عمر دیوب الم اظهار اتیدیلر حضرت فخر عالم صلی الله علیه
 وسلم بالذات قاپویدک واروب حضرت عمر ک عمر
 کمرینه حکم یا بشوب بر وجه ایلده سلکدیلر که حضرت
 عمر ک اغضاسنی بند بند ایلدی صنادید حضرت یا عمر
 نیه کلدک بیوروب عمر رضی الله عنه یا رسول الله مسلمان

اولم کلام الشهد ان لا اله الا الله وانشد ان محمد رسول
دیدن حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم شاد و خرم
اولوب حضرت عمر در آغوش ایدر و تکبیر بیوروب
اصحاب کثرین دخی تکبیر انتمکین جمده اهل مکة تکبیر و ازین
ایستیدوب تعجب استبدیل حضرت عمر داخل حلقه مؤمنین
او یحیی اعداد اصحاب کثرین و اصل نصاب اربعین اولوب
حضرت عمر خاکباز سزده فرسار رسول الله الله یوز
سوروب یا رسول الله حالا اربعین تمام اولوب خلوت
جنتیاق زمان کلید رود کلدر حریم کعبه لا اله الا الله
دغز کی تبکله اشکاره پیرتنش اولوب خوار زمین
و آسمان نهانی عبادت اولوب دیکین حضرت سید الانام
علیه الصلوة والسلام کزده اصحاب کرام ایله طهر اولوب
او کلدر بحرمه او موزنده تیغ غریبان متوقه حریم اولوب
فریش حضرت عمر حریم و خندان کوریک آمو حضرت
محمد تمام ایتمه ردیوش دمان اولوب در تعجب
حبیب حضرت رب العالمین جمده اصحاب کثرین ایله طهر
کوریک حاشا عمر آنکدر قتل ایچون متعنه کتوردر ملاحظه
ایستیدوب یقین کلچک ابو جهل دوزخ مدار بی اختیار ما وراک
یا ابن الخطاب دیو استخبار احوال ایدر حضرت عمر دخی

اداز

آواز بلند ایله من عرفنی فقد عرفنی ومن لم یعرفنی فانا
نمزمین الخطاب ار قریش مشر کلدر واکاه اولاسیر که
بن شرف اسلام ایله مشرف اولوب متابعت قرمان
رسول الله ایدم سز دخی اگر مسلمان اولور سکر خوش
والا باشکدر طوب جو خان غم ایدرم دیوندا ایدر
خندله مشر کین حضرت عمر ک نیجه مرد شجاعت شعار
ایدو کین سیلور لر ایدر اسلامنده اندوه کین اولوب
کمال خیرت دن صورت دیوار کین نطقه مجالری قلمیور
مبهوت اولوب حضرت سلطه الانبیا جمده اصحاب ایله
یتناک بیت اللهی طواف ایدوب نماز قیلدیلر حضرت
عمر اسلامندن صکره آنا فانا شوکت دین مبین شرفی
و از دیار یادهم اولوب اهل اسلام خوار لوق کوریدیلر
رضی الله عنه وارضاه معلوم اولاکه حضرت ابی بکر رضی الله
عنهم قصه سنده بیانی و غدا اولنان بودر که حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه ایله اصحاب کرام تمام قرقر اولدو
مقدمه بیان اولدو بی اوزن حریم کعبه به متوقه اولدیلر
حضرت عمر ک اسلامی کفار لک مکت معلومی ایچو
حضرت صدیق اکبره ایله کلری ستم و خفای حضرت
عمر دخی انتمک استبدیلر حضرت عمر عثبه بن ربیع

آئینه آلب مبارک بر ما غنی کوزینه صوفی غنی
 فریاد ایدوب حرمده اولان جمله خلق هزار روز راز
 ایلده حضرت عمر نیجه سندن عتبه بی ایلده حضرت عمر
 خوفندن مشرکین بر طرفه محکوب اهل اسلام و دین
 کعبه بی طواف ایدوب اولیکه نمازینی جماعت ایلده
 اولیور دقلندن مکره نینه دار از قلمه واردیلر حضرت
 عمر رضی الله عنه تنهها تکر از اول کون بیت الله
 واردوب نماز قیلدی خذله قریش بر سوز سولیمکه
 قادر اولمیب خوفلندن شکوت ایتدیلر

و ابی عمر ذر النورین

المستحی المستحی البهج

و ابی عمر ابی حفص اوزرینه عطف اول نور ذر النورین
 ابی عمر ک صفتید ذر النورین ایلده ملقب اولمکه لری
 ایکه و جبه ایلده منقولدر بر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 رقیه نام کریمه مکره لری حضرت عثمان شریج
 بعد وفاتهما اتم کلثوم نام کریمه محترمه لری بنی تزدیج
 ایتلری اعتباریلر ذر النورین دیدیلر حتی اتم کلثوم صفات
 ایلده که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم لوکان لی
 غیر با کز و جبهکها یا عثمان بیور دیلر بری استادم

در این

بر شیخ علامه العالم محی الدین الثانی ابو الصفا الشیخ
 ابراهیم الهادی سلمه الله تعالی حضرتلر منقولدر سیر لریک
 شمر حنده بیدرر که رقیه حسن و جماله حضرت عثمان
 رضی الله عنه کبی راقه الجمال ایدر حتی ایکینک حسن
 و جماله حقینده دینلدر اعجب شخصین سیر انسان
 رقیه و بعلها عثمان پس بوا اعتبار ایلده حضرت عثمان
 رضی الله عنه به ذر النورین دیدیلر المستحی کلمه سنده
 اولان لام ساکنه مخرج اولک تمامیدر توکاتدیر
 دیرلر المستحی بودنی باب استفعالدر اسم مفعولدر
 ایکیننده ماضی لری خیالدر البهج با و موحده نک و باک
 کبریه حسن معناسنه اولان بهجه کلمه سندن صفت
 مشبهه در و اوج صفات ابی عمر صفات واقع اولدر
 معنای بیت دخی الله تعالی نک صلواتی ایکلی نور
 صاحبی اولان ابی عمر یعنی حضرت عثمانک اوزرینه
 اولسون که استخیا ایدیمی دکننددر استخیا اولسنی
 و خلق و خلقی کوزل اولیجه برنجی ریده رداید اولدر
 بر کون رسول اکرم نبی محترم صلی الله علیه وسلم بر سوز کنازده
 فخر مبارک لری مکشوف جلموس ایتدیلر ایدر حضرت ابی بکر
 بنده حضرت عمر کلدر رسول انچه سیری ایلده مقیده اولدر

عده حضرت عثمان کاتب کبریا بدوب عثمان بن عفان است
 ایتمیه مکه آمدن ملکه استی ایدردیو بیوردیل شرح الله
 اسم شریفه و لقب منیلدی بواکسوب اوزره عثمان بن
 عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبد مناف در رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم ایله عبد منافه جمع اولمش در حضرت عثمان
 دخی مناقب کثیره و فضائل و خیره سی اولوب جمده فضائله
 بر قرآن طبل البرهان جمع ایدوب بین المؤمنین مقوده
 اولان مصاحف انک جمع اتیدوکی اوزره جمیع اصحاب کرام
 دخی مقبولی و شهرت یاب عالم ادبید را امام نور ذکر
 ایدر که قرآن عظیم ان بن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فائده
 انیوم مصاحفه اولدنی کبی جمع اولمش ایدر کن صدور جالده
 محفوظ مصحفه و کل ایدر حضرت ابی بکر صدیق رضی الله
 عنہک زمانده قتی جوق جمله قرآن قل اولند فینه حضرت
 ابی بکر صلی الله علیه وسلم ایله استشاره ایدوب بر مصحف تحریر
 بیوردوب و حفصه رضی الله عنہا تک خانه نه امانت قیلدی مکره
 حضرت عثمان رضی الله عنه انتشار اسلام اختلافاک و توعنی کورد
 حفصه رضی الله عنہا تک قمتده اولان مصحفدن بر قاج مصحف
 تحریر ایدوب بلدانه کوندور کذا فی حاشیه الکشاف لاحد
 بن یحیی بن محمد بن سعد النصاری

والله اعلم

و ابی حسن فی العلم انا
 وافی سیسی ثبه الحاج

و ابی حسن ابی عمر اوزرینه عطف اولور شرح السنه
 اسم شریفه و لقب منیلدی بو ترتیب اوزره علی بن ابی
 طالب بن عبد المطلب در رسول اکرم صلی الله علیه وسلم عبد
 المطلبه جمع اولور لری العلم مقدر استغاث کلمه سنه
 متعلقه تقدیر استغاث منه فی العلم دیک اولوب جاره
 و تجرد مع متعلقه اعرایدن محلا مجرور ابی حسن تک صفتی
 اولور و علمک تعریف و تحقیقنی طلب ایدن شرح موافق
 اوائله نظر اندیه اذ انقدیرده کوزریلا استغاث فعل
 مجبوره لک طرفیدر وافی موافقه دنا ماخوذ فعل ماضیه
 کلدن مصدر زنده کلمک معناسی ویر لری وافی فلان ذنبو
 فلان کلدن دیکدر بسی ثبه وافی کلمه نه متعلقه دیوبا
 جائزیه بعلم اولان باکی مصاحبت ایچرندر سی حاج
 سی ثبه تک جمیدر بولوت معناسه بورام سی بد
 مراد بر سبیل استعاره انواع علوم در العلم سی ثبه تک
 صغیرد و تریجیدر خلیج ضم مع و لامک ضمه لری قبول ذرفی
 اوزره اولان خلوجک جمیدر متشبهت و متفرق اولان
 بولوک بولوک بولوتک دیکدر بعضیدر غیر جوق بر بولوک

بولونک اسمیدر دیش معنای بیت دخی الله تعالی نیک صلوات
 ابی حسن اوزرینه اولسونکه انظار حق بولونک ایلده کلیده
 آنده استغاثه اولنور یعنی انواع علوم متفرقه ایلده کلیده آنده
 جنس علم ده یا قود جمیع علم استغاثه اولنور و استفسار
 قیلنور بولونک ما فذل انامدینه العلم وعلی باسها
 ممن اولد العلم فلیات الباب حدیث شریفه بولونک
 دخی فضائلی بی نهایت و مناقبی بی غایه در حقنده کتب مخصوصه
 تدوین اینک در قاضی میر به مقدار سنی دیوان علی شهرت
 مشهور اولان دیوانک شریفه تحریر ایدر فی هر روایت ایدر که
 بر سه مکه مکه در قحط اولوب ابو طالب تغیر الی الودیفان
 حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و سلم عتاسه یا عتم ابو طالب
 قلت مال و کثرت عیالی معلومدر مناسب اولدر که اولادین
 بر رانی الوب نوعا آندن تخفیف انقال ایدر و زیور و ابوب
 واردیلر بوجوه عرض بیورد و ظنوا ابو طالب غایت حفظ اهلها
 ایدوب عقیلی بجا و یرک باقی اولادیم خصوصه سیر اعظم سیر
 دیکمین حضرت علیه الصلوة والسلام حضرت مرتضای الوب
 عباس رضی الله عنه جعفری قبول ایلدر بوجهت حضرت
 علی همنه رسول ه خدمتده اولوب فلیت پیغمبری کیده کلیده
 جلدن مقدم ایمان کتور در کلمات قرصوتیه دندر که حکایت

مع التبی قبل الناس سبعا بوفصیده بلیقه و بولونک جوده نصیحه
 اکثر شتراتی بوبیت علی ایلده ختم ایدوب بعضی نسخه اولنده
 آفرنده مناسب و ملائم بزجاج انبیات دارد در طبع سلیم
 و عقل مستقیم صاحب لینه روشن و صوفی ادر که مصرع
 فراخ بیوه کجا شمع آفتاب کی تألیف ناطم حضرت بولونک
 و کلدر دیدیلر بولیده اولنجه اول قصیده دن بوبیت ایلدر قرق
 انبیات اولور قرق اولمه سنگ نکه سنی شویله بیان دیورده
 ایلده عیان ایدر لکه ناطم حضرت بولونک مراد بوقرق عذر انبیاء
 ایلدر اربعین اولان اسرار ایما داشت رتدر اکثر اشیا
 اربعین اوزر تیر اولنده و قرق کونده کمال بولنده در حاشی
 کبار اربعینیه متعلق جوق ناطم اسرار یاز دیلر برل
 انانک خلقیتده که قرق کون نطفه و قرق کون علقة
 و قرق کون مضغه و شبانمقی قرق سنه تمام اولور و ایکی
 نفوسه ناطم اراسنده قرق سنه تدبیر اولنور و ادم علیه السلام
 طغیته قرق کون ایلدر و الله تعالی ادم علیه السلام طغیته
 یذکره و ثیلده قرق صباح تخیر ایلدی کی حدیث قدسیده دارد
 اولمشدر و موسی علیه السلام طوبی سنا موعده سی
 قرق ایدر و جالک ارضده سلطنتی قرق کون در دنیا ناطم

و می گوید که بجهتی فرق گویند و الله تعالى به اخلاص
 فرق ضباخه اولوب یتابع حکمت و فی فرقک تمامند
 قلند ان اوزرینه کلورننه که رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم من اخلاص الله اربعین ضباخا ظهرت یتابع الحکمة
 من قلبه علی لسانه بیور مشدر و بولیک امتالی قتی جوق
 اربعینات واردر چونکه هر شیک کمال اربعین در اوله غنیه
 ناظم قدر شده حضرت تکر فرق ابیات نظم ایدوب حضرت
 علی کرم الله وجهه تک مدحیده ختم بیور مشدر معلوم بیور بلکه
 بوقصیده تک اول و آخرین اولان انبیا تکر در اوله حمد ثنایی
 افاده ایدن بیتک بولمانش در انا آخرین اولان ابیات تفرک
 نسخه سنده بولند یغندن بعض مشکلمن حل ایدوب شرح

و علی السبطین و امهما

و جمیع الال بهم تلج

و علی السبطین و ابی حسن اوزرینه عطف اولنور سبطین
 سبطک تشنه سید سبط کسر سین مهمل و سکون باد موحده الیه
 بوراده قیر او علی معنا سنده در سبطین مراد حضرت حسن
 و حضرت حسین رضی الله عنهما در امهما السبطین اوزرینه
 معطوفه در ضمیر سبطینه راجعه مراد حضرت فاطمه زهرا
 رضی الله عنهما در جمیع الال امهما اوزرینه عطف اولنور ال لغته

اعل و عیال اتباع مفاسد و استغفار بحسب الدین و الدنیا شریقه
 مخصوصه بحسب الدین ال رسول دینور و بحسب الدنیا ال
 فرعون دینور و تحقیق عرفه امام اعظم حضرت نیک قمتند
 ال رسول الله حضرت عباس و اولاد لیس حضرت علی و اولاد
 و جعفر و عقیل و حارث بن عبد المطلب در امام شافعی حضرت نیک
 عتند بنی هاشم و بنی عبد المطلب در ذریت و ازواج و انبیا علی
 عبد البر و غیر بلیس عتند شعل که در که انک بنیله حضرت
 رسول الله تک بنی غالب بن فهره و ارنجه بر آب جمع الیه بود و محمد
 یا خود شول زاندر که حضرت رسول الله سب و حسب رومع اید
 اولی اختلاف مذاعبه کوره اوزر لرنیه شریفا صدفه حرام اولان
 الکنجی نسبت صورتیه ده یعنی علم دینی عرفیه اولان علمی و ظاهر
 یا خود نسبت حقیقیه در یعنی علم حقیقت و کشف اولیا و حکماء
 متا کیهین در که اوزر لرنیه صدقه معنویه یعنی علوم و معارفه
 تعلیم حرام در که اذکره العلامة الدوانی فی هاشم شرح الیه کل
 بهم در بابیت ایچون اولوب مؤخر تلج کلمه سنده متعلقه
 ضرورت وزن ایچون تقدیم اولنور در جمیع ضمیر السبطین و امهما
 و جمیع الال مجموعه غایه در بهم تلج جمله سی اعرابن محلا مجرور السبطین
 و امهما و جمیع الال مجموعه صفتیدر و تلج و تلج و تلج و تلج و تلج
 ما خود فعل مضارع محالیدر علی ختند مستر انت در معانی

و افضل اولورسن ديمكدر بورام مفادني متشاف و بظرف كوزونك
لازمدر تعذير تليج في طريق الله تعالى بسهم ديمك اولور معنائ
ببت دخی الله تعالى نك صلواتي حضرت رسول الكرم صلى الله عليه و نك
قرزل اولعللري حضرت حسن و حضرت حسين رضي الله عنهما و اوله
فاطمه زهرا رضي الله عنهما و جميع الي اوزر زينه اولسون كه انك بسيله
طريق حقه دخول ايدرسن ديمكدر

و على الاصحاب بجلته

بذلوا الاموال مع المهج

و على الاصحاب و جميع الال اوزر زينه عطف اولتمق استبداد اصحاب
صاحبك جمعيده غرقه شول مشكدر كه حضرت رسول الله حقيقه
يا حاكم كوره يا خود اول مؤمن حضرت رسول الله كوره كرم اول
مؤمن حال بلوغه اولسون كرك قبل البلوغ اولسون و كرك رسول الله
ايمان بنبيله على الاسلام مؤمن بنبيله برقت نخل ايتسون كرك
ايتسون كرك محبتي اوزر اسون كرك اوزر اسون محمد شينك
تشنده و تقريبا اقدار يوزرون درت بيمكدر بجلته
اولان بامصا صبت ايجو ندر صلوات الله دن حاله تقرير
حال كون الصلوات مصاحبه بجلته ديمكدر ضمير اصحابه عاقد
بذلوا افضل ماضي جمع منكر غائبدر بذل و اعطى ايلديله ديمكدر
بذلكت الشيء انبذله بذر لا دينور فحين اول خشيته اكا اعطى

ايتيه الاموال لغف منصرف بذر لو انك مفعوليد و جمله
بذر لو انك ابدن محلا محروم اصحابك صنعتي واقع اولور اموال
مايك جمعيده مع المهج بذر لو اكلمه سنه متعلقدر مهج ضم ميم
و فتح با ايله نهجه نك جمعيده بورام روح معنا سنه يعني اصحاب
كرام ماللريني راه حقه و راه رسول الله بذر و اعطى لري
روملرينك بذر و اعطى سنه متعارنر ديمكدر يا خود مهج
تلوب معنا سنه اولوب حذف مضاف كوزونك شيرين
اولور يعني اصحاب كرام ماللريني بذر و اعطى لري اخلاص
قلوبلرينه متعارنر ايدرسن ديمك اولور معنائ ببت دخی الله
تعالى نك صلواتي اصحابك جمله سنه مصاحبه اولديني حاله
اوزر زينه اولسون اويله اصحابك دين مبين اوزر زينه ماللريني
و جانلريني بذر و اعطى ايلديله يا خود ماللريني ملبلرينك
اخلاصه متعارنر بذر و اعطى ايلديله ديمك اولور

و عدي بضياء النور و دل

انقوم على استنسي نهج

و هدمي و على الاصحاب اوزر زينه عطف اولنور عذر بذر
فعل ماضي مفرد منكر غائبدر تخنده ضمير بر من لفظه
راجعدر كه بذر نك ما قبلنده اولان صفات اكا بيان
ون سبته اوله پرايت لطفه دلالت معنا سنه در

بضیاء الذکر اولان بآیه متعلقه و با سببیت
 ایچوندر ضیاء مده ایله الذکر به مضافه رضا بورا نور
 مفاکسه الذکر اولان الف لام مضاف الیه دن
 عوضه تقدیری بضیاء ذکر الیه دیکدر و دل بزرگ
 عطف تفسیریدر و دل نک لام نانیسی مخرج ثانیک
 اولی قلنغین بوبینه مددور دینلور القوم بزرگ مفعولیدر
 علی اسنی دل کلمه سنه متعلقه اسنی کلمه سی شمع کلمه سنه
 مضافه اسنی سنی دن اسم تفضیلدر اعلی مفاکسه شمع
 فتحه لریله طریق مفاکسه معنای بیت دخی الدتعالی نک
 صلواتی شوال ذاتک اوزرینه اولسونکه اول ذات ذکر
 اللهم یعنی کلمه توحیدک نور و ضیاسی سبیلده نانیسی
 طریقیک اعلا سنه لطف ایله هدایت و دلالت انیلدر
 بوندن مراد تابعین اولمق استبدز

**و علی شباعهم العلماء
 بعوارف دینهم البهج**

و علی شباعهم بزرگ تختنده ملا حظله اولندان من کلمه سنه
 معطوفه یا خود و علی الاصحاب اوزرینه عطف اولنور
 شباعهم تابع لفظنک جمیع درختار و ناصربکی و جمیع اصحاب
 راجع در العلم ضرورت و زن ایچون قصر ایله او قوم نمیکدر شباعک

صفحه ۴
 بعوارف دینهم شباع کلمه سنه مضافه عوارف کلمه سی دینهم
 کلمه سنه مضافه عوارف عارفه تک جمیع در کرم مفاکسه دینهم
 اولان ضمه اصحابه راجع در البهج لفظ مجرور دینهم مفاکسه
 صفیدر بهج بآیه متعلقه تک فتحی و پاک کسر یله حسن مفاکسه
 صفت مشبهه در معنای بیت الدتعالی نک صلواتی اصحاب
 کرامک حسن اولان دینلدر کرمه مینه تابع اولمق علماء
 عظام اوزرینه اولسون بوندن مراد مجتهد لریا خود مطلق
 علماء لردر

**یا رب بهم وباسهم
 عمل بالنصر وبالفرج**

یا رب اصلی یا و متکلم ایله یا ربی ایدر نده ایله کثرت
 تکرار نده تخفیف ایچون یا حذف اولتوب بآیه مشهوره اوزرینه
 کسره باقیه قالدن مضاعفه رب معرف باللام و مضاف
 اول لاری الدتعالی به اطلاق اولنور دیر اتم الدتعالی نک
 غیر ی به اطلاق خفته اثنی اثنبار در بیشک رب شینک بالکنه
 دینور و سید مصلح و مصلح معنای مینه اولور و بعضیده مالک
 مفاکسه اولوب اضافت ایله رب الدین در رب المال دینور
 اتم مالک مفاکسه کوره مخلوقه معرف باللام الرب دینلدر زیر
 لام عموم افاده ایدر مخلوق این جمیع مخلوقات مالک اولمق کیش

و بعضیله مالک مناسنه کوره یار رب العبد و یار ربی
 و نیکم ممنوعه زیر ابوترکیب ک منار ظاهری
 منار الیه حق تعالی اولمقدور ویش بهم اولان با
 سببیت ایچون اولوب مخرج ناسیده اولان عمل کلمه سنه
 متعلقه بو مقوله طرک تقدیمده ایکی وجه جائز در
 برل خضر افاده و برل ضرورت و زنده و بالهم بهم
 اوزرینه معطوفه بهم و بالهم اولان جمع غیر لرس
 ال و اصحابه غائده در و بوبینه کی ال دخی و اد اشاع
 مناسنه در که ال اصحاب و تابعینه تابع اولاندر و یکدر
 عجل باب تفصیلند فعل دعا در عجل و شتاب ایله و یکدر
 بالهنده با عجل فعله متعلقه نظر باب اوله و معصوم در
 نصره کبی یاردم ایتک مناسنه و بالفرج بالفطر اوزرینه
 عطف اولنور خرج فتح لریله قرک ختمیدر معنائ
 یار ربی ال و اصحاب و ال و اصحابه تابع اولاندر سببیه
 نصرت و فرج ایله عجله ایله یعنی نصرت و فرج اصحاب
 ایله و یکدر

و اختم عملی بخوانمهم
 لا کون غدا فی الحشر نجی
 و اختم عجل اوزرینه معطوفه ختم ختم دن فعل دعا

فاعلی تحتند مستر انت در عملی مضاف و مضاف
 الیه اختم فعلیک مفعولیدر بخوانمهم اختم فعله متعلقه
 خوانم خاتم نک جمیدر خاتم شیک اخرینه دینور خاتم
 مشک آیت جمله سنه خاتم یی اخره ایله تفسیر ایله
 آخرنده اولان جمع ضمیری ال و اصحاب و تبعه راجع
 لا کون فعل مضاف غ نفس مشکم و حده در نونی ان
 مقدره ایله منصوصدر و لامی و اختم دعا سنک تعلیل
 واقع اولمشدر غدا کون نک ظرفیدر یارین و یکدر
 مراد روز قیامتدر فی الحشر کون کلمه سنه متعلقه
 نجی کون نک خبریدر ابیات سابقه نک برنده
 عدم نصبتک وجهی سبق استدر مراجعت اولنه
 نجی و فعلی و زنی اوزره اولوب ضرورت و زن ایچون
 آخرنده اولان جمله سی حذف اولمشدر معنائ بیت
 یار ربی یارین مشر و نجات بویچی اولمعلم ایچون بنم
 عملی ال و اصحاب ابیات نک خاتم لریله ختم و آخر
 ایله ختم الشرح ختام المک بخوانمهم
 ال ال و اصحاب و بعنا یه الملک الوهاب
 علی ید مؤلفه الفقیر الی ربه القدیر
 ابی العیضه مصطفی الشیر بعصام الدین

*Je vous attends jusqu'à un hour et demi
et comme vous n'etes pas venu malgré que parti.*

عصمها الله تعالى في كل آن وحسن
امين الف امين في يوم الخميس
التي مس من جاذر الاو الى السنة
ثمانين ومائة والف من هجرة سيدنا
سيد البشر صلى الله عليه ما دار
الشمس والقمر
بجز الفراغ على يد الفقير الى ربه القوي السيد نعمان
ابن الشيخ السيد مصطفى الشهير بقوي عالمهما الله تعالى
بعطفه اجلي والحقي يوم السابع عشر من ذر الحجة النبوية
سنة ثمانين ومائة والف

*ابن ذر بن محمد
بابه انتم في ما طبع
منه في سنة 1200
مكتبه في قاريان دماطية*

Handwritten notes in Arabic script, mostly illegible due to fading.

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
1140	1140
Yeni	Eski
1140	1140

Handwritten notes in Arabic script, mostly illegible due to fading.